Український християнський часопис

МІСІОНАР

Рік заснування 1897 №9(131) вересень 2003

РЕДАКЦІЯ ЧАСОПИСУ "МІСІОНАР" ПРОПОНУЄ:

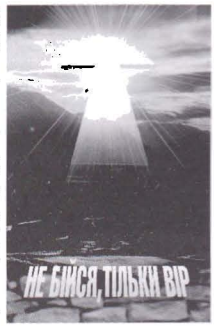

Не бійся, тільки вір *(життя і служіння ієромонаха Студійського Уставу Володимира Василя Вороновського)* / Упорядкування о. Йосафата Воротняка, ЧСВВ і Віри Арів. — Львів, 2003. — 88 с.

Подаємо вам до рук книжку, яку можна б назвати путівником до зросту в святій вірі. У ній іде мова про ієромонаха Студійського Уставу Василя Володимира Вороновського – людини великої сили духа, завдяки молитві і свідченню якої тисячі вірних як в часи підпілля, так і після відродження нашої Церкви ступили на шлях спасіння.

Адресована вона передусім хворим і знедоленим, які шукають ліку від своїх душевних і тілесних недуг та порятунку від наслідків дії диявольської сили.

ВИДАВНИЦТВО "КАЙРОС" ПРОПОНУЄ:

Роман Брандштеттер. **Біблійне коло.** – Київ, 2003. – 200 с.

"Біблійне коло" Романа Брандштеттера – це книжка, яка допомагає відкрити в Біблії живе слово на противагу мертвій букві. Автор, закорінений у біблійному світі своїм єврейським походженням, прочитує Святе Письмо, як сімейну історію. Водночас його особиста віра в Ісуса Христа дозволяє йому збудувати міст між тим досвідом і посланням Євангелія.

Ця збірка медитацій та оповідань показує, як біблійне Слово, зіставлене у вірі зі щоденним життям, набирає для людини сенсу і вказує їй шлях. Читання цієї книги стає справжньою зустріччю з Богом.

Автор книги навчає особистого читання Біблії на підставі мудрості, яку переказав йому дідусь: "Читатимеш Біблію безустанно... Любитимеш її більше, ніж батьків... Більше, ніж мене... Ніколи з нею не розлучатимешся... А коли постарієш, дійдеш переконання, що всі книжки, прочитані тобою в житті, то тільки бездарні коментарі до оцієї єдиної Книги..."

Замовлення надсилайте на адресу: *а/с 78, Київ-1, 01001*
тел./факс +38/044/ 230-82-56 (7)
e-mail: kairos@public.ua.net *Ціна книжки – 9,70 грн.*

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ! ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НА 2003 РІК:

християнський часопис **"Місіонар"** і ви матимете добре джерело для духовного зросту!

Передплатний індекс – 23959

Вартість передплати:

на 1 місяць – 1 грн. 78 коп., на 3 місяці – 5 грн. 06 коп.

всеукраїнський християнський часопис **"Нова Зоря"**

Якщо вас спіткали сумніви у вірі, якщо огорнула безнадія, якщо в серці охолола Божа любов – вам прийде на допомогу ця щотижнева всеукраїнська християнська газета!

Передплатний індекс – 30072

Вартість передплати: на 3 місяці – 6 грн. 14 коп.

Слава Ісусу Христу!

Подаємо вам до рук, шановні читачі, вересневе число часопису, на обкладинці якого розміщене зображення архикатедрального собору св. Юра у Львові. Ми закінчили ознайомлювати вас із василіянськими монастирями в Україні й маємо намір у декількох числах коротко розповісти про визначні храми Львова.

Роздумами про значення "першовересня" у нашому суспільстві ділиться о. Василь Зінько, ЧСВВ. Він, як добрий патріот, переймається долею нашої держави і пропонує статтю про День незалежності.

Липень і серпень були багатими на події у житті нашої Церкви: висвячення нових владик Володимира Війтишина і Степана Хміляра, єпарха Торонто, перевезення до Донецька копії Туринської плащаниці, конференція монашества УГКЦ тощо.

Коли ми готували це число до друку, то довідалися, що Кир Юрій Джуджар, єпископ-помічник Мукачівський, став екзархом для греко-католиків у Сербії і Чорногорії. Про це детальніше напишемо у наступному числі, а в цьому читайте про номінацію першого екзарха Одесько-Кримського. Також інформуємо вас про події у житті Василіянського Чину в Україні: висвячення двох священиків і вічні обіти дев'ятьох братів.

Цього місяця розважаймо разом з К'ярою Любіх над Господніми словами: "Коли нога твоя спокушає тебе, відітни її", — і намагаймось навчитися, як давати відсіч усьому тому, що перешкоджає нам на шляху до спасіння. А почувши слова Христа: "Блаженні засмучені, бо будуть утішені", — роздумуймо над ними разом з с. Володимирою Максимів, ЧСВВ.

У статті "Символ віри" пояснюємо цього разу восьмий і дев'ятий артикули, в якій охоплено зміст нашої віри про Духа Святого. У матеріалі про св. Тайну Подружжя обширніше пишемо про явище розлучення.

Сучасне суспільство щодня відчуває поступ у сфері інформаційних технологій. Стаття Ігоря Скленара присвячена позитивному і негативному впливу комп'ютера на дітей і молодь. Цікавою є розповідь о. Мелетія Батога, ЧСВВ про одну жінку, яка за посередництвом Пресвятої Богородиці стала матір'ю.

У цьому числі пропонуємо цікавий нарис про блаж. свящмуч. Василя Величковського, ЧНІ з-під пера історика Ірини Коломієць-Петришин. Розпочинаємо публікувати серію статей під спільною назвою "Вони співстраждали з Христом".

Дітей і молодь закликаємо прочитати гарне оповідання французького письменника про галилейських щигликів.

У некролозі читайте про визначного владику УГКЦ у Канаді Кир Ісидора Борецького і отця Василіянина в Румунії Граціана Арієшана.

Запрошуємо усіх, хто матиме змогу поїхати в Пряшів (Словаччина), взяти участь у Архиєрейській св. Літургії 14 вересня цього року, на якій Святіший Отець Іван Павло II проголосить блаженним Греко-Католицької Церкви владику Василя Гопка.

Заохочуйте ваших знайомих передплатити наш часопис. Рушаймо у новий навчальний рік разом із "Місіонарем"!

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

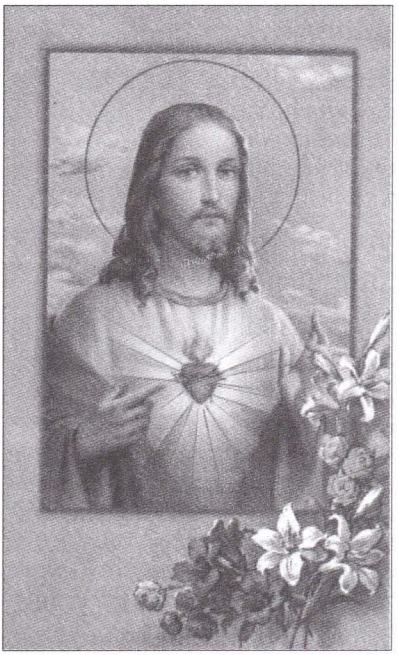

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ВЕРЕСЕНЬ:

(Поблагословлені Святішим Отцем)

Загальний: ЩОБ КРАЇНИ, ЯКІ ТЕРПЛЯТЬ УНАСЛІДОК ВІЙН, ТЕРОРИЗМУ І НАСИЛЬСТВА, ВІДНАЙШЛИ ШЛЯХ ДО ТРИВАЛОГО МИРУ, ЗЛАГОДИ І ПРИМИРЕННЯ.

У багатьох країнах світу, де врешті-решт закінчилась війна, залишилася пустка і руїна не лише будівель, але й людських душ, тобто жахливий моральний занепад. Людям, які сповнені болю, ненависті й злопам'ятства, нелегко відновити нормальні міжлюдські взаємини. Звичайно, кажемо, що на прощення потрібен час, але у св. Письмі чітко сказано: "Хай сонце не заходить над вашим гнівом".

У багатьох місцях, де донедавна відбувалися воєнні дії, наприклад, у Косово в Сербії, проживають у більшості мусульмани, які не мають поняття про таку християнську засаду, як негайне прощення. Тому нам, християнам, слід молитися за те, щоб вони усвідомлювали, що вони є дітьми одного Батька, який бажає взаємного примирення між людьми.

Тероризм як організована злочинність, що намагається досягнути певних цілей, є ще більш жахливим і несправедливим явищем. Будь-яке насильство є браком любові до ближнього, внаслідок чого терплять і гинуть невинні люди. Але у таких випадках грішать і ті, які спровокували це насильство, не шануючи прав людини або національних меншин тощо.

Святіший Отець закликає нас молитися за те, щоб люди сприяли зникненню з лиця землі насильства і тероризму. Отож молімося, щоб ніхто нікому не чинив зла, не зазіхав на чуже майно чи територію, а всі без винятку — багаті чи бідні, переможені чи переможці у війнах різного виду — дотримувалися Христової засади: "Все, що бажали б ви, щоб люди вам чинили, те ви чиніть їм".

Місійний: ЩОБ ХРИСТИЯНСЬКІ ГРОМАДИ СЕРЕДНЬОЇ АЗІЇ, ЯКІ ЖИВУТЬ СЕРЕД ЛЮДЕЙ ІНШИХ ВІРОСПОВІДАНЬ, ПОШИРЮВАЛИ ДОБРУ НОВИНУ ШЛЯХОМ СВІДЧЕННЯ ВІРИ, НАДІЇ І БРАТНЬОЇ ЛЮБОВІ.

Завдання усіх християн – іти й робити Христовими учнями всі народи (пор. Мт 28, 19). Більшість з нас залишається жити у своїй країні, але все-таки ми зобов'язані виконати завдання, дане нам Ісусом. Як це зробити? Нам слід молитися за тих людей, які на місійних теренах проповідують слово Боже.

Цього місяця Святіший Отець закликає нас молитися за поширення християнства у країнах Середньої Азії – Ірані, Іраці, Афганістані та ін. У тих країнах у переважній більшості живуть мусульмани, які сповідують іслам і не допускають на своїх землях ширення християнської та інших немусульманських релігій.

Однак християни, які проживають у цих середньоазійських країнах, повинні не занепадати на дусі, а свідчити глибоку віру в Господа, і ніколи не сумніватися у великій нагороді, яку їм дасть Господь за кожне добре діло і приклад своїм ближнім.

Усім християнам передусім слід проявляти велику любов до інших людей, без огляду на їхню конфесійну приналежність, подібно як це чинила мати Тереса і її співсестри у далекій Індії. Світлий приклад їхньої жертвенної любові до Бога і ближнього до сьогодні в Індії, жителі якої сповідують індуїзм і буддизм, є могутнім засобом до ширення Христової Церкви у цій країні.

Молімося, щоб в країнах Середньої Азії було щораз більше відважних християн, які своїм свідченням віри, надії і любові до ближніх та праведним християнським життям поширювали б Добру Новину серед людей інших віросповідань.

Місцевий: ЩОБ ПЕДАГОГИ У ШКОЛАХ ТА ІНШИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ БУЛИ НЕ ТІЛЬКИ ВИКЛАДАЧАМИ, А Й ДОБРИМИ ВИХОВАТЕЛЯМИ СВОЇХ УЧНІВ, НАВЧАЮЧИ ЇХ ПІЗНАВАТИ ГОСПОДА БОГА І ЗБЕРІГАТИ БОЖІ ЗАПОВІДІ.

У ці нелегкі для нашої держави часи, коли багато молодих батьків покинули свій край і поїхали на заробітки, залишивши своїх дітей на їхніх родичів, а деколи й напризволяще, відповідальність учителів за виховання молоді значно зросла.

Педагоги повинні не лише дати знання своїм вихованцям, але в якійсь мірі бути для них батьками, які бажають їм добра. А хто бажає добра дитині, той її навчає пізнавати Господа і дотримуватися Його закону, виконання якого ущасливить людину.

Молімося, щоб усі педагоги навчали молодь пізнавати Бога і дотримуватися Його заповідей, спонукаючи їх до цього гідним прикладом свого життя.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ВЕРЕСЕНЬ – СВ. АВГУСТИН, 10.09 (28.08)

Св. Августин народився 354 року в Північній Африці. Батько його Патрицій був поганином, а мати Моніка — надзвичайно побожною християнкою, яку згодом Церква проголосила святою.

Августин був дуже талановитим і здібним юнаком. З великим успіхом він навчався у школі красномовства у Картагені. У молодості вів розгульне життя. Його мати не переставала молитися за його навернення, і Бог вислухав її молитви. Після багатьох років її син навернувся не тільки з блудного життя, але також покинув секту маніхейців. До його навернення також спричинився архиєпископ Мілана св. Амвросій.

У 387 році Августин охрестився. Молитва, піст, читання Біблії стали основою його християнського життя. У 392 році був висвячений на священика, а згодом став єпископом північноафриканського міста Гіппо. Новий єпископ був добрим душпастирем і став взірцем для священиків, які жили згідно з укладеними ним правилами. Ця священича спільнота згодом переросла у Чин Августинців, який нині успішно розвивається у Католицькій Церкві.

Завдяки своїм численним творам (серед них "Сповідь" і "Божа держава") Августин став одним із великих Святих Отців Західної Церкви. Своїм жертвенним християнським життям після навернення Августин спокутував гріхи своєї молодості. Після смерті Августина Церква проголосила його святим.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЖОВТЕНЬ:

Загальний: ЩОБ МОЛОДЬ ЗІ ЩИРИМ ЗАПАЛОМ І ЖЕРТВЕННІСТЮ ЙШЛА ЗА ХРИСТОМ І В УСІХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ ВІДВАЖНО СВІДЧИЛА ПРО НЬОГО, ЯКИЙ Є ДОРОГОЮ, ПРАВДОЮ І ЖИТТЯМ.

Місійний: ЩОБ ГОСПОДЬ ЗАВЖДИ ПОСИЛАВ СВОЇЙ ЦЕРКВІ МУДРИХ І СВЯТИХ ДУШПАСТИРІВ, ГОТОВИХ ОБОРОНЯТИ І ПРОПОВІДУВАТИ ЄВАНГЕЛЬСЬКУ ПРАВДУ У ВСЬОМУ СВІТІ.

Місцевий: ЩОБ ХРИСТИЯНИ УКРАЇНИ ДЕДАЛІ БІЛЬШЕ ПІЗНАВАЛИ ЧЕСНОТИ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ І ЧЕРЕЗ НЕЇ ПРАГНУЛИ КРАЩЕ НАСЛІДУВАТИ ІСУСА ХРИСТА.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЖОВТЕНЬ – СВ. КИРІЯК, 12.10 (29.09)

НАМ ПИШУТЬ

ХВАЛІТЕ ГОСПОДА, БО МИЛІСТЬ ЙОГО ВІЧНА

Руслан Ст., парафіянин василіянської церкви св. Онуфрія у Львові, дякує за заступництво св. Венедиктові, до якого він відмовляв дев'ятницю. Йому вдалося знайти роботу.

Надія із Закарпаття складає подяку Господу Богу, Матері Божій, Ангелу-Хоронителю, небесним заступникам — св. Надії, блаж. Йосафаті Гордашевській, блаж. Тарсикії Мацьків, блаж. Теодору Ромжі й св. Юді Тадею — за успішний вступ до Ужгородського національного університету.

"СЛОВО ЖИТТЯ"

"І коли нога твоя спокушає тебе, відітни її: краще тобі ввійти в життя кривим, ніж з двома ногами бути кинутим у пекло" (Мк 9, 45).

Ці слова нас вражають. Ісус каже, що слід відрізати ногу чи руку, вирвати око, якщо вони нас спокушають. Знаємо, що ці слова не слід розуміти дослівно, бо вони мають силу двосічного меча (пор. Євр 4, 12). У такий спосіб висловлена необхідність готовності відректися всього, що може стати нагодою до гріха (незважаючи на те, чи це милі нам особи чи речі), щоб не втратити того, що справді вартує: "увійти у життя", тобто осягнути єдність з Богом і наше спасіння.

Слово "спокуса" у Євангелії означає все те, що стає перешкодою між нами й Богом і стоїть на заваді виконанню Його волі. Спокуса є немовби палкою в колесах, яка блокує наше наслідування Ісуса, і пасткою, яка може привести нас до гріховного упадку. Бувають хвилини, коли око, рука чи нога нас спокушають, тобто спонукають нас відректися Ісуса, зрадити Його, вважати інші речі важливішими від Нього.

Це добре зрозуміла св. Скорезе, яка загинула від рук напасника на 23 році життя у місті Барі, що на півдні Італії. Вона бажала радше вибрати смерть, ніж втратити свою невинність.

"І коли нога твоя спокушає тебе, відітни її: краще тобі ввійти в життя кривим, ніж з двома ногами бути кинутим у пекло" (Мк 9, 45).

Це "слово життя" немовби знімає маску зі "старої людини" (пор. Еф 4, 22), яка ще живе у нас. Гріх насправді не приходить від речей ззовні, але виходить з нашого нутра, тобто з нашого серця. "Стара людина" живе у нас, коли піддаємося пасткам зла, проявляючи наші найгірші схильності: егоїзм, прагнення влади, бажання слави, грошолюбство тощо. "Стара людина" повинна уступити місце "новій людині" (пор. Еф 4, 24): Ісусові у нас.

Чи спроможні ми самі викорінити неупорядковані пристрасті з наших сердець і посприяти тому, щоб у нас зародилося життя Боже? Тільки Ісус через Свою смерть може умертвити нашу "стару людину" і завдяки Своєму воскресінню перемінити нас у "нову людину". Він може нам дати відвагу і рішучість у боротьбі проти зла, вірну і глибоку любов до добра. Від Нього походить внутрішня свобода, мир і невимовна радість, які виносять нас вище від усього бруду світу і дають нам змогу скуштувати вже тут, на землі, передсмак небесного блаженства.

"І коли нога твоя спокушає тебе, відітни її: краще тобі ввійти в життя кривим, ніж з двома ногами бути кинутим у пекло" (Мк 9, 45).

"Нова людина" має у нас зростати і ми повинні оберігати її від засідок "старої людини". Що нам слід для цього робити? У 1949 році я написала: "Існує багато різних способів прибрати кімнату: зібрати сміття рукою; використати для цього малу чи велику мітлу або навіть великий порохотяг тощо. Або, щоб жити в чистоті, можна просто змінити помешкання і на тому кінець.

Так само є різні шляхи до освячення. Замість того, щоб багато працювати, можна негайно зрушитися з місця і дати змогу Ісусові жити в нас. Це означає перейти на вищий щабель духовного життя".

Любити! У цьому слові міститься уся наука Ісуса. Уподібнити наше серце до Ісусового і вчинити його чутливим до проблем і журб наших ближніх, розділювати з ними радості й болі, зруйнувати перешкоди, які нас розділяють, перемогти осудження і критику, вийти з нашої ізоляції, щоб бути готовими усюди будувати єдність, якої бажає Ісус, із потребуючими і самотніми.

Якщо будемо так жити, то Бог приводитиме нас до чимраз тіснішої злуки зі Собою і чинитиме нас менш чутливими і ранимими на помилки й примани цього світу.

"І коли нога твоя спокушає тебе, відітни її: краще тобі ввійти в життя кривим, ніж з двома ногами бути кинутим у пекло" (Мк 9, 45).

Ісус наказує нам усунути, тобто відважно "відітнути" ті цінності (предмети, особи чи обставини), які могли б стати для нас нагодою до спокуси, "зректися самого себе" (пор. Мк 8, 34). Християнин повинен мужньо боротися проти егоїстичних нахилів, не дозволяючи, щоб вони стали способом його життя.

"Слово життя" на цей місяць спонукає нас забувати про себе і любити тих, які поруч з нами. Також ми повинні відрізувати кожну нездорову прив'язаність до будь-кого або будь-чого, і викидати все, що слід викинути з нашого серця. Жодна жертва задля того, щоб не втратити єдність з Богом, не повинна здаватися нам надто великою. Після кожного відрізування у нашому серці виникне правдива радість, яку цей світ не може дати.

К'яра ЛЮБІХ
Переклад з італійської мови о. Йосафата Воротняка, ЧСВВ

Щиро вітаємо новий провінційний заряд Згромадження сестер Служебниць Непорочної Діви Марії в Україні.

З 19 серпня цього року служіння настоятельки Провінції Співстраждання Матері Божої виконує с. Любов Старжинська. Заступницею і першою дорадницею стала с. Тетяна Головчак, а другою і третьою дорадницями – сестри Мирослава Яхимець і Тереса Сопінка.

Бажаємо сестрам нової провінційної управи щедрого Божого благословення і молимось, щоб їхнє жертвенне служіння вийшло на духовну користь всім сестрам Служебницям, нашій Церкві і народові.

ПОДЯКА ЖЕРТВОДАВЦЯМ

Щиросердечно складаю подяку п. Катерині Піпці з Перемишля (Польща), членкині Марійської дружини. Вона зі своїх скромних доходів, а також з допомогою двох синів, які є священиками, постійно допомагає бідним при Святоонуфріївському монастирі у м. Львові.

Нехай Господь сторицею винагородить нашу добродійку і щедро благословить Своїми ласками.

о. Йосиф БУДАЙ, ЧСВВ
Протоігумен

У ВЕРЕСНІ "ПЕРШИЙ ДЗВІНОК"

Початок навчального року щоразу набуває особливого чару й принади: бачимо радісні обличчя дітей і молоді та їхніх батьків. Не менш оптимістично настроєні учителі й викладачі. День першого вересня стає особливим традиційним святом...

... Для школярів і студентів

Найменшим, які вперше переступлять шкільний поріг, цікаво відкрити для себе ширші овиди життя; інші радіють, що вони вже не малюки, а школярі, які перейшли до старшого класу, а ще іншим стає боязко, бо доведеться залишити родинний дім і своїх рідних та й крокувати в громадське життя.

Студентам, що вже не один "перший дзвінок" почули, то одні мають надію, що сповняться їхні леліяні мрії здобути диплом і влаштуватися на роботу. Знову ж для інших, тих "несерйозних", прийдуть нові пригоди, які нераз не дуже добре для них закінчуються. А деякі з них будуть далі використовувати на свій моральний занепад важко зароблені батьками гроші, обдурюючи, що вони пильно вчаться, а в той же час лайдакують і байдикують та й рідко коли в студентських лавах показуються, а потім "купують" дипломи.

Але, на щастя, бувають й такі зі студентів, які з Божим благословенням хочуть спричинитися для добра своєї родини, сім'ї, свого народу й держави...

... Для батьків і родичів

Батьки бажають добра для своїх нащадків і хочуть, щоб вони здобули успіх у житті. Не одна мати і чи не один батько нишком моляться та зітхають, щоб їхнє потомство, дорогу потіху й майбутню зміну Господь і Пресвята Богородиця поблагословили на цей навчальний рік.

Мати і батько не шкодують великих матеріальних ресурсів для навчання своїх дітей. Не одні батьки задля того, щоб дати змогу своїм нащадкам здобути освіту, покидають рідну землю і їдуть на заробітки в чужий край. Хоч і багато з них потім гірко каються, бо часто замість того, щоб ті гроші мудро використати, їхні діти ними зловживають.

Не залишаються байдужими і хресні батьки, та й згадаймо також про дідусів і бабусь, які не менше від батьків переживають за долю своїх майбутніх поколінь.

Отож, усі рідні переживають, щоб син або дочка, онук чи онука пильно вчилися та й стереглися злого товариства, не потрапили в коло негідників, які не можуть жити без чарки, тютюну, наркотиків, карт, гральних апаратів, та й що більше – не вели розпусного життя...

... Для учителів і викладачів

І їм тривожно на серці, бо трапляються різні вихованки і вихованці: добрі, пильні та слухняні; бувають також і "тверді горішки"; і розпущені часто з вини батьків та довкілля, а тим більше телевізора, кіно, відео та й інших технічних винаходів людства, які замість того, щоб служити добру й прославляти Бога, стали отрутою для дітей і молоді.

При цьому педагоги плекають надію, що їхня праця не піде намарно й вони врешті-решт побачать плоди свого труду. Прийде час, і вони збиратимуть добрі жнива, їхні учні й студенти переберуть варту народу й краю і збудують направду вільну, суверенну й справедливу державу...

З милою усмішкою вони дивляться на своїх вихованців, яким частково будуть заміняти батьків і вестимуть їх у світ. Похвально, що деякі з них моляться, щоб їхня клопітка праця не була марною... Не бракує, на жаль, і таких, які знеохочені малою зарплатнею, відбувають свої години, аби відбути, навчаючи так, аби нічого не навчити, а навіть ласі на хабарі...

Ще для кого дзвінок "перший"?

Може, і вгадаєте, а коли нині ми вам скажемо: Церкві! Вона зі самого Божого поручення є учителькою усіх: і дітей, і молоді, і дорослих, і старших людей, що вже на схилі своєї життєвої мандрівки. Церква мала б непростимий гріх, коли б не стала отаким важливим педагогом, який би провадив своїх дітей до вічного життя...

Однак, на жаль, є такі директори шкіл і завідувачі районних і обласних відділів освіти, які служителям Церкви всіляко перешкоджають і забороняють виховувати й продовжувати у школі й вищих навчальних закладах те, що добрі батьки та й рідня прищепили своїм нащадкам, і впровадити їх у чеснотливе життя...

От, наприклад, Конституція України взиває Бога на самому початку, а є такі з освітян, що покликаються на якийсь пункт тої ж Конституції, кажучи, що Церква відокремлена від держави, і мудрують, що християнської етики треба навчати у храмах і родинних гніздах, а не в школі. Де ж тут логіка і правда?

Відрадно згадати, що у багатьох школах і навіть вищих навчальних закладах на "першому дзвінку" поряд з учнями, студентами і викладачами стоять священики та вчителі християнської етики. Бо священнослужитель випрошує в Бога Його благословення на всіх учасників навчального процесу, а катехит протягом навчального року закріплює в душах своїх вихованців науку св. Церкви.

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

СВЯТА ТАЙНА ПОДРУЖЖЯ (9)

У квітневому числі нашого цьогорічного часопису ми коротко з'ясували, що таке розлучення або сепарація подружжя. Цього разу детальніше поведемо мову про розлучення подругів, коли ще існує надія на примирення.

Згідно з наукою св. Церкви правильно укладене подружжя між чоловіком і жінкою є нерозривне. Однак у майже всіх країнах світу подруги можуть отримати від держави документ про розлучення. В Україні дуже великий відсоток укладених перед державою подруж розводяться. Наприклад, у Луганській області кількість розведених подружніх пар складає понад 90 відсотків. В інших областях України, зокрема східних, відсоток розлучень також дуже високий.

У всіх законодавствах розлучення вважається меншим злом, тобто щоб запобігти якомусь великому злу – небезпеці супруговбивства чи якогось іншого великого лиха, — держава, а в деяких випадках і Церква дозволяють супругам не жити більше разом. Хоча наука Католицької Церкви про подружжя не дозволяє розводу правильно укладених подруж, однак допускає т.зв. сепарацію, тобто відокремлене життя подругів з надією на їхнє примирення.

Слово "розвід" походить від латинського слова "divortium", що означає розходження двох співподорожніх (у даному випадку чоловіка й жінки), які йшли разом якийсь час, а потім через великі непорозуміння їхні дороги розійшлися у різні напрями. Бувають випадки, коли чоловік і жінка розлучилися за взаємною згодою або коли одна сторона покидає чи виганяє з дому свого супруга, таким чином роблячи йому кривду.

Все-таки розвід, який дає держава, або дозвіл на сепарацію з боку Церкви, тобто розділене життя, не дає права ні одному з подругів законно укласти перед Богом нове подружжя.

У Старому Завіті дозволялося чоловікові написати розвідний лист жінці із-за важливих причин. І за тими законами тільки чоловік міг відпустити жінку. Деякі євреї в діаспорі зрівняли у правах щодо розводу чоловіка і жінку, тому жінка також могла вимагати розлучення.

У Новому Завіті є чимало висловів, у яких чітко бачимо, що Ісус Христос вважає розвід таким явищем, який суперечить волі Небесного Отця. У Старому Завіті він був тимчасовим дозволом Мойсея заради закам'янілості сердець євреїв (пор. Мк 10, 2-12). Божественний Спаситель, покликаючись на слова з книги Буття: "Так то полишає чоловік свого батька й матір і пристає до своєї жінки, і стануть вони одним тілом" (пор. 2, 24), — проголошує подружжя нерозривним. Таким чином Він повернув первісний лад у світі: "Що Бог злучив, людина хай не розлучає".

Св. апостол Павло у своїх посланнях (пор. 1 Кор 7, 10-16; Рим 7, 2-3) підтверджує науку Христа словами: "Заповідаю не я, а Господь: подругам не розлучатися". Однак уже в перших століттях християнства деякі Отці Церкви дозволяли розлучення у важливих випадках.

Коли сімейне співжиття у якійсь родині стало неможливим, то подруги повинні звернутися до свого пароха, який намагатиметься їх примирити. Оскільки примирення виявилося б неможливим, то тоді священик сприятиме, щоб вони отримали дозвіл від єпископа на відокремлене життя — сепарацію, а в крайньому випадку декрет проголошення недійсності їхнього шлюбу, тобто розвід.

Згідно з моральними законами Церкви, подруги, які живуть окремо, повинні добре виховувати своїх дітей. І навіть якщо розведені батьки проживають далеко від дітей, то вони повинні впливати на них своїм добрим прикладом. Обов'язок щодо виховання і утримування дітей не повинен бути регульований тільки законом про аліменти, але також християнськими засадами.

Без огляду на рішення суду розведені подруги повинні дотримуватися Божого закону, заповіді християнської любові, взаємопошани і справедливості. Наприклад, якщо розведена сторона не була приписана в квартирі й після цивільного розводу втратила право на житло, то згідно з моральним законом Церкви інша сторона повинна подбати за помешкання.

Розлучення не дає причини розведеним подругам ворогувати між собою, батьками іріднею другої сторони. Маємо, на щастя, чимало гарних прикладів, коли жінка після розводу продовжувала піклуватися про стареньких батьків свого колишнього чоловіка і доглядала за ними, як за своїми рідними.

Отож, розлученим подругам слід знати, що вони є повноцінними християнами, які повинні далі дотримуватися усіх засад християнської моралі, незважаючи на те, що зробили у житті фальшивий крок, за який нераз будуть покутувати впродовж цілого життя.

Підготував о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

ВЛАДИКА-НОМІНАТ ВАСИЛЬ ІВАСЮК – ЕКЗАРХ ОДЕСЬКО-КРИМСЬКИЙ

28 липня 2003 року Святіший Отець Іван Павло II ухвалив рішення Синоду єпископів УГКЦ про призначення о. Василя Івасюка, протосинкела Сокальської єпархії першим екзархом Одесько-Кримським. Єпископ-номінат Василь Івасюк після своєї хіротонії виконуватиме служіння екзарха у південних областях України з осідком в Одесі.

Новоіменований владика народився 21 січня 1960 року в с. Дора поблизу Яремча на Івано-Франківщині. Після закінчення середньої школи навчався в Інституті меліорації в Рівному. Богословські студії розпочав ще у підпіллі. Був рукоположений на священика 16 серпня 1989 року. У грудні того ж року став парохом у с. Старе Місто та Підгайці, а у серпні 1990 року – парохом і деканом в м. Бережани. Водночас продовжував вивчати богослов'я у Вищій духовній семінарії в Тернополі, а потім – в Папському Григоріанському університеті в Римі, де у 2003 році здобув ліценціат з догматичного богослов'я.

У 1993 році був призначений канцлером Зборівської єпархії, а згодом – вікарієм і протосинкелом тієї ж єпархії. Був кілька років настоятелем церкви Преображення Господнього у Зборові. Після закінчення богословських студій в Римі виконував служіння протосинкела Сокальської єпархії аж до дня номінації на екзарха Одесько-Кримського.

Новому владиці редакція "Місіонаря" бажає плідного архипастирського служіння на многії літа!

За повідомленням прес-секретаріату
Глави УГКЦ

СВЯЩЕНИКИ ТРЕТЬОГО ЧИНУ ВІДЗНАЧИЛИ РІК РОДИНИ

12 серпня цього року відбулося чергове зібрання священичої вітки Третього Чину св. Василія Великого.

Ці збори розпочалися молебнем до Пресвятої Богородиці перед фігурою Матері Божої у центрі міста Львова у намірі за духовне оздоровлення родин України. Понад 80 священиків підтримали ініціативу повернути первісну назву – "Марійську" – тій частині площі А. Міцкевича, на якій знаходиться ця фігура.

Потім процесія перейшла до приміщення колишньої Колегії отців Єзуїтів (нині СШ №62 у центрі міста), де о. Матей Гаврилів, ЧСВВ, генеральний секретар і консультор, виголосив змістовну доповідь "Пресвята Богородиця і християнська родина".

Опісля виступили представники руху тверезості АА і Ал-Анон. Вони запропонували священикам співпрацю у ширенні тверезості й подарували їм нову брошуру "Духовенству про спільноти тверезості". Члени руху "Жінка для жінки" ознайомили душпастирів зі своєю діяльністю щодо припинення стихійного заробітчанства і роздали духовенству брошуру "Робота за кордоном: сподівання та реальність" (про работоргівлю). Члени згаданих рухів запропонували душпастирям спільну працю у деканатах і парафіях.

КОНФЕРЕНЦІЯ МОНАШЕСТВА УГКЦ

21-26 липня 2003 року у Львові проходила Конференція монашества УГКЦ на тему: "Преображення у Господі", яка розпочалася Архиєрейською св. Літургією у храмі Пресвятої Трійці. Службу Божу очолив єпископ-помічник Львівської архиєпархії УГКЦ Кир Ігор Возьняк, ЧНІ. Після урочистого відкриття розпочалися робочі засідання у приміщенні Львівської зооветеринарної академії.

У роботі конференції взяли участь представники 27 чернечих Чинів і Згромаджень та монастирів УГКЦ (9 чоловічих та 18 жіночих), владики Софрон Мудрий, ЧСВВ (УГКЦ), Станіслав Падевський (РКЦ) та Ігор Ісіченко (УАПЦ), а також гості із-за кордону. Конференція проходила у рамках підготовки Собору монашества УГКЦ, який заплановано провести 9-11 вересня 2004 року.

26 липня учасники конференції пройшли молитовним походом вулицями міста і піднялися на Святоюрську гору, де владика Ігор Возьняк, ЧНІ відправив Богослужіння в архикатедральному соборі св. Юра.

Учасники конференції ухвалили такі рішення:

1. Слід відновлювати в монаших спільнотах давню практику духовного читання слова Божого, щоб воно щораз більше ставало головним критерієм і натхненником наших прагнень та дій.

2. У своєму щоденному житті богопосвячені особи повинні пізнавати, поглиблено вивчати і популяризувати твори святих Отців.

3. Монаші спільноти повинні стати оазами особистої і літургійної молитви.

4. Для кращого пізнання інших монаших спільнот слід усувати упередження і стереотипи, бути відкритими до них у любові й готовності до обміну дарами.

5. Монаші спільноти повинні пізнавати і поглиблювати первісні задуми своїх Засновників, щоб залишатись вірними їхній харизмі.

6. Члени кожної монашої спільноти повинні в своєму щоденному житті реалізувати "духовне сопричастя" у любові на взір Пресвятої Трійці.

7. Монаші спільноти завдяки життю у єдності й любові повинні ставати першими середниками євангелізації світу.

8. Кожна спільнота повинна подбати про виховників і духовних провідників для молодого покоління богопосвячених осіб, а своїм членам дати змогу здобути богословську освіту.

9. Старші члени монаших спільнот повинні й надалі вносити цінний і незамінний вклад в життя спільноти своїм досвідом і молитвою.

10. Усі члени монаших родин повинні турбуватися про плекання нових покликань своєю молитвою, прикладом життя і душпастирством серед молоді.

11. Висловлюючи вдячність Богові за дар блаженних новомучеників, серед яких більшість були богопосвяченими особами, члени усіх монаших спільнот повинні зберігати свідчення віри своїх братів і сестер у часи переслідувань.

12. Монашим спільнотам східної і західної традицій слід шукати дієвих способів діалогу й співпраці, усвідомлюючи свою приналежність до Вселенської Церкви.

13. Різні погляди на молитву, літургійне життя і апостолят творять не шкідливу, а, навпаки, необхідну напругу, яка веде до взаємного збагачення.

** Ці рішення подаємо зі скороченнями і уточненнями.*

14. Богопосвячені особи повинні новими видами посвяти сприяти зникненню корупції, зменшенню кількості бідних і знедолених тощо.

15. Богопосвяченим особам слід шукати шляхи до єдності християн України насамперед через молитву, святість життя і відкритість на діалог.

16. Робочий документ Собору монашества УГКЦ слід доопрацювати в теологічно-еклезіологічному, канонічному, апостольському, екуменічному і суспільному аспектах.

СЛУЖІТЕ ГОСПОДЕВІ В СТРАСІ І РАДУЙТЕСЯ У ТРЕМТІННІ

На світлині: новоієреї Василіянського Чину Василь Парасюк та Іван Родим'юк.

Нові ієромонахи завжди є радістю і надією для монашої спільноти і Церкви, бо вони поповнюють ряди тих, які відважно сіятимуть зерна св. Євангелія і відстоюватимуть Божу істину в світі.

Урочистість з нагоди священичих свячень відбулася 20 липня цього року в соборі св. Юра у Львові. Два диякони Василіянського Чину **Василь Парасюк та Іван Родим'юк прийняли священичі свячення** з рук єпископа-помічника Львівської архиєпархії УГКЦ Кир Ігоря Возьняка, ЧНІ.

Отець Іван Сергій Родим'юк народився 20 вересня 1971 року в с. Вільхівці Городенківського р-ну на Івано-Франківщині. Має сестру. У 1988 році закінчив середню школу. До Василіянського Чину вступив 10 жовтня 1993 року. Перші монаші обіти склав 24 червня 1996 року, а вічні – 26 серпня 2001 року. З 1997 по 2003 роки навчався у Варшаві (Польща). Дияконські свячення прийняв 20 жовтня 2001 року з рук владики Володимира Ющака, ЧСВВ у Варшаві.

Отець Василь Андрій Парасюк народився 8 липня 1977 року в м. Винники біля Львова. Має брата. У 1992 році закінчив середню школу. До Василіянського Чину вступив 19 серпня 1996 року. Перші монаші обіти склав 28 серпня 1997 року. З 1998 року навчався у Римському університеті св. Ансельма. Вічні обіти склав 1 червня 2002 року. Дияконські свячення прийняв 15 вересня 2002 року з рук владики Іринея Білика, ЧСВВ у Чорткові на Тернопільщині.

Дев'ять братів Василіян нещодавно прирекли Господеві до кінця свого життя дотримуватися трьох євангельських рад – досмертної убогості, чистоти і послуху, тобто **склали професію довічних монаших обітів:**

брати Симеон Василь Манько, Герман Василь Ничак, Вінкентій Василь Слободян, Любомир Юрій Бобиляк – 13 липня у храмі свв. Ольги і Єлисавети у Львові; бр. Максим Петро Дмитрів – 17 серпня у церкві св. Василія у Луцьку; брати Лаврентій Василь Гриців, Йосафат Василь Олійник і Юрій Іван Романишин – 19 серпня у львівському храмі свв. Ольги і Єлисавети; бр. Атанасій Тарас Слободян – 19 серпня у василіянському монастирі в Гошеві.

Василіянським новоієреям і новопрофесам редакція часопису "Місіонар" бажає витривалості у монашому покликанні та вірного служіння Господеві на многії і благії літа!

РОЗВАЖАННЯ НАД БЛАЖЕНСТВАМИ (3)

Блаженні засмучені, бо будуть утішені (Мт 5, 5)

Цими словами з Нагірної проповіді Ісус дає нам можливість зрозуміти, що Його спасительним завданням є також потішання усіх засмучених (убогих, невільників, ув'язнених, тобто тих, які зазнали кривди, поневолення тощо (пор. Іс 61, 1-2).

Чимало наших сучасників переживають всілякого роду скорботи, які витискають на очах сльози. І не раз нікому ті сльози осушити, крім Господа Бога! У тій скорботі, що викликає цілком реальний сум, може опинитися кожен.

Та всім без винятку Господній посланець (Месія) обіцяє "замість попелу дати вінець, замість жалобної одежі – єлей веселощів, замість пригніченого духу – хвалу" (пор. Іс 61, 3). Бо, проживши праведно своє життя згідно з вченням Божественного Спасителя, вони осягнуть Царство, де "Агнець пастиме їх і водитиме на живі джерела вод, і витре Бог усяку сльозу з очей їхніх" (Одкр 7, 17).

На світлині: фігура Ісуса Христа у Ріо-де-Жанейро (Бразилія).

Цим блаженством Ісус закликає нас, Своїх вірних послідовників, очікувати тріумфуючої Божої справедливості й великої нагороди в небі за наш смуток чи сльози на землі.

Засмучених у цьому світі Христос називає блаженними, бо вони у цьому стані не сумують і не нарікають, а проявляють радість праведних і милих Богові слуг. Якщо збагнути глибше це блаженство, то засмучена утисками людина ще в земному житті зазнає радості. Лише добра людина здатна оцінити вартість терпінь заради Царства Небесного, а погана людина не здатна у смутку побачити спасіння.

Ісус каже до Своїх учнів, які прийняли Його ярмо на себе, що вони зустрінуть опір у світі і піддадуться плачу: "Істинно, істинно говорю вам: голоситимете, ридатимете, світ же радітиме. Журитиметесь, але журба ваша у радощі обернеться" (Ів 16, 20). Хто ступає тернистими стежками Єдинородного Сина Божого, рано чи пізно знайде радість у своєму серці і прагнутиме до Отця, що на небі. Наслідування життя Божественного Спасителя є даром від Бога, і про це слід пам'ятати навіть тоді, коли на обличчі з'являються сльози.

А наскільки вартіснішим є щирий плач над іншими, тобто над тими, які зазнали кривди, мають якесь горе чи перебувають у важкій недузі або великій матеріальній скруті! Вже із слів св. апостола Павла довідуємося про вартість співчуття до інших серед дізнаного болю, як і про вияв нашої радості, навіть тоді, коли ближнім у чомусь пощастить: "Радуйтеся з тими, що радуються; плачте з тими, що плачуть" (Рим 12, 15).

Існує також плач над скоєними нами гріхами, тобто внутрішній смуток, який виникає на основі щирого каяття. Св. Єфрем Сирійський каже: "Блаженний той, хто свідомо забажав плакати, зі скрухою проливає на землю сльози, як дорогоцінні перлини перед Господом". В іншому місці він повчає: "Чи знаєте, що сльози бувають троякі? Бувають сльози про речі видимі. Такі сльози дуже гіркі та суєтні. Бувають сльози покаяння, коли душа забажає вічних благ: такі сльози дуже солодкі й корисні. Бувають також сльози розпуки там,

де плач і скрегіт зубів, – такі сльози гіркі й марні, адже яка з них користь, коли вже збіг час для покаяння?".

Св. апостол Павло у посланні до коринтян пише: "Благословен Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, Отець усякого милосердя і Бог усякої втіхи, що втішає нас у всім нашім горі, щоб ми могли втішити тих, які у всяких скорботах, тією втіхою, якою Бог самих нас утішає" (2 Кор 1, 3-4).

Під час Святої години свою готовність зносити терпіння вірні висловлюють такими словами з пісні: "Боже, Ти кажеш всім веселитись, хоча до ока тиснеться сльоза. І ми, послушні наказу Твоєму, кажем: "Най діється воля Твоя". І все, – чи в щасті, чи в лихій долі, – будем співати пісню любові".

Молитва: Господи, допоможи усім засмученим і знедоленим зносити прикрощі з радістю і дай сльози покаяння, щоб повсякчасно прославляти Тебе, нашого Бога. *(Продовження буде)*

с. Володимира МАКСИМІВ, ЧСВВ

АРХИКАТЕДРАЛЬНИЙ СОБОР СВ. ЮРА

Перший храм на Святоюрській горі згідно з переказами постав у 13 ст. за часів галицько-волинського князя Лева, який збудував для свого стрийка Василька, що постригся у ченці, дерев'яну церкву з монастирем. Під час війни з поляками у 1340 році храм згорів, але згодом був відбудований. У 1539 році він став катедральним, залишаючись при цьому монастирським.

У 17 ст. монастир, який належав отцям Василіянам, зазнав значних пошкоджень внаслідок кількох татаро-турецьких нападів. У ньому знаходилась ікона Матері Божої Теребовлянської, яку привіз із Теребовлі єпископ Йосиф Шумлянський. У святоюрському храмі у 1700 році було проголошено акт з'єднання Львівської архиєпархії з Апостольським Престолом.

У 1744 році митрополит Атанасій Шептицький з допомогою відомого архітектора Венедикта Меретина розпочав будівництво нового храму на місці старої церкви. Величний собор св. Юра було збудовано через 26 років.

Після відновлення Галицької митрополії у 1808 році собор став архикатедральним. До його ансамблю увійшли митрополичі палати, капітульні будинки, дзвіниці й огорожі. У 1817 році отці Василіяни перейшли жити до Святоонуфріївського монастиря у Львові, де виконують своє служіння донині.

З 1850 року і до сьогодні у храмі було проведено сім реконструкцій. Після псевдособору 1946 року в ньому відправляли богослуження священнослужителі РПЦ.

19 серпня 1990 року собор св. Юра було повернено УГКЦ, а приміщення біля нього стали осідком Києво-Галицького Митрополита. У 1996 році з нагоди 400-ліття Берестейської унії було здійснено реставрацію інтер'єру (усунено низькопробні та маловартісні з мистецького погляду образи на стінах тощо), а також образів іконостасу відомого митця Луки Долинського.

У крипті собору св. Юра поховано багатьох ісповідників віри, серед яких Слуга Божий Митрополит Андрей Шептицький і кардинал Йосиф Сліпий.

Напередодні візиту Папи Івана Павла II в Україну в червні 2001 року було проведено ремонтні роботи фасаду собору, а також відновлено митрополичі палати.

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Коли вранці в неділю 24 серпня цього року церковні дзвони закликали вірних взяти участь у святковому Богослуженні, щоб подякувати Господеві за 12 років незалежності України, центральними вулицями міста Львова проходив військовий парад.

Все це гарно і треба було віднести квіти, як знак пошани, до пам'ятників Т. Шевченка, І. Франка, М. Грушевського і В. Чорновола. Однак слід було спершу подякувати Богові за суверенність своєї держави, а вже потім гідно виконати свій громадянський обов'язок.

Все ж таки похвально, що у Львові після обіду з нагоди цього свята багато священиків католицької і православної конфесій відправили того дня біля пам'ятника Т. Шевченку акафіст і молебень до Пресвятої Богородиці, яка є нашою заступницею і покровителькою.

З нагоди відзначення 12-ї річниці незалежності України пропонуємо всім, а зокрема українцям-греко-католикам відповіді на кілька важливих питань.

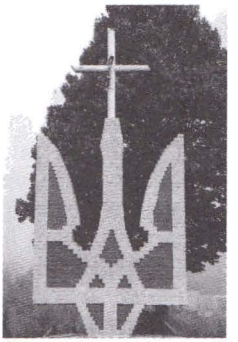

На світлині: герб України, який знаходиться при дорозі у с. Орява Сколівського р-ну на Львівщині.

Корені державності

Держава живе і народжується в кожному з нас, у кожній особі. Як кожне зерно здорове, то й ціла мірка того зерна буде здорова і здатна до споживання. А здоровими будуть поодинокі особи тоді, коли зберігатимуть пильно моральний закон Божий, декалог, даний Богом через Мойсея на горі Синай для усіх людей.

Добрий громадянин повинен все робити, щоб не говорити неправди, не рухати без дозволу чужого майна, не зневажати батьків, шанувати день святий, дошлюбну невинність і подружню вірність, та й до найменших речей виконувати Божі повеління.

З чого складається державність?

Держава повинна бути добре функціональною громадською організацією. Та тільки тоді вона такою стане, коли її складові частини, найменшою і найважливішою з яких є сім'я, будуть старанно виховувати майбутні покоління так, щоб нація зростала і процвітала, а не завмирала через лінивство, грошолюбство, бажання розкошей тощо.

На жаль, сьогодні таких добрих родин, які є здоровим фундаментом країни, ми маємо надто мало. Державу не збудують безвідповідальні громадяни, які потопають в безбожництві, пиятиці, тютюні, незгоді та розпусті. Коли діти не навчаться в родині слухати своїх батьків, то з них будуть погані громадяни, які не коритимуться державним законам.

Докладімо усіх зусиль і з Божою поміччю будемо мати християнську та здорову й сильну державу!

Права та обов'язки громадян

Громадяни мають свої права з волі Божої, бо нічого не коїться на землі й у світі без Бога. Держава існує також з волі Божої. Св. апостол Павло у посланні до римлян пише: "Нема бо влади, що не була б від Бога; і ті, існуючі влади, установлені Богом" (Рим 13, 1).

Маємо право на життя і здоров'я, то цінуймо їх і те ж саме право не заперечуймо у своїх ближніх. Маємо право на почитання Бога у правдивій

Церкві, релігійну свободу й голошення слова Божого в школі та суспільстві, то вимагаймо від держави, щоб вона цього нам не забороняла.

Державну владу треба слухати в усьому, що не противиться Богові та Його законам. А коли вона заповідає чинити щось, що суперечить Божим заповідям, то її не тільки не треба, але й не можна слухати. Більшість християнських мучеників принесли своє життя в жертву, бо не хотіли підкорятися безбожницьким законам.

Громадяни також мають обов'язки: брати участь в суспільному житті, в основному голосувати за добрих кандидатів і слушно домагатися своїх прав. Усі повинні співпрацювати в збереженні правопорядку в державі, сприяючи взаємній безпеці й суспільній справедливості. Це є обов'язком не тільки поодиноких осіб, але й усього суспільства.

Отож, де громадяни шанують права й пильно виконують свої обов'язки, там панує мир і добробут. У Європі є невеличка держава Люксембург, яка знаходиться між Бельгією, Францією і Німеччиною. Мешканці цієї країни мають найвищий у світі річний дохід – 42 тисячі доларів. Державний устрій тієї держави – монархічний, а більшість її населення – католики, які бояться Бога і бережуть Його закони. Тому Господь щедро благословляє жителів цієї маленької країни, навіть в матеріальному добробуті, згідно з обіцянкою, яку дав Христос: "Шукайте Царства Божого, а все інше вам додасться" (пор. Лк 12, 31).

Коли хочемо, щоб Бог і нашу державу благословив, то ретельно живімо згідно зі засадами св. Євангелія і пильно виконуймо Божі заповіді, не наслідуючи лихого прикладу безбожників. Таким чином дамо добрий приклад, а за це нас Бог благословить у родинному й суспільному житті вже тут, на землі, а після смерті станемо спадкоємцями Царства Небесного.

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

АБОРТ – ЦЕ ГРІХ ПРОТИ БОГА ТВОРЦЯ

"Не вбивай!" – безмовний крик маленької людини, яка так і не народилась. Доки існуватиме цей ганебний вчинок, який ми називаємо абортом?!

Аборт як вбивство є антигуманним явищем, яке сьогодні безсоромно зростає. Через безглуздя і нерозсудливість легковажних батьків і матерів, безвідповідальних лікарів і медсестер, які безпосередньо причетні до цього акту насильства, аборт стає загрозою для суспільства, що веде до зменшення народжуваності нового покоління, а в деяких країнах набирає виміру своєрідного геноциду.

14 червня цього року у Львові відзначено День захисту ненародженої дитини. Кожен свідомий громадянин в цей день віддав свій голос за зміни у статті 50 Конституції України. Будемо вірити, що ця 50 стаття, яка зараз не влаштовує українців, з часом радикально зміниться і буде впроваджена як Закон про скасування і заборону аборту в нашій державі, подібно як у багатьох країнах світу, зокрема в Латинській Америці.

Деякі аспекти такого антихристиянського явища як аборт висвітлює о. д-р Михайло Квятковський, віце-ректор Українського католицького університету, відповівши на декілька запитань автору цієї статті.

– Отче Михайле, чому св. Церква засуджує аборт?

– Аборт перш за все є неприродним і неморальним явищем. Це акт свідомого знищення людського потомства і гріх проти Бога Творця, який є Дателем життя. Роблячи аборт, людина топче Його заповідь "не вбивай", тому Церква засуджує це явище. Також існує небезпека, що аборт спричинить перевагу "цивілізації смерті" над "цивілізацією життя".

Церква також забороняє аборт із причини піклування про здоров'я матерів. Щорічно у світі відбувається мільйон абортів, то ж скільки мільйонів жінок терплять не лише фізичні, але й психічні травми, наслідки яких проявляються у різних аспектах як особистого, так і суспільного життя.

– Чи можливо домогтися заборони абортів в Україні?

– Це можливо і також є вкрай необхідним. Проте спершу потрібно поширити детальну інформацію про аборт і його згубні наслідки, зробивши її доступною для усіх громадян, а особливо законодавців. Інформація повинна висвітлити правду про зачаття і внутрішньоутробний розвиток дитини, про аборт і засоби контрацепції, більшість з яких мають абортивну дію і є шкідливими для здоров'я жінки.

Громадські лідери повинні дбати про добро свого народу і не шукати легких і тимчасових рішень. Вирішення соціальних проблем шляхом аборту призводить до виникнення нових проблем у суспільстві. Потрібно розвивати набагато більше можливостей і способів допомоги у суспільстві. Це є яскравою нагодою для співпраці Церкви і державного уряду на добро громадян.

– Які наслідки для суспільства приносить аборт?

– Народжуваність дітей в Україні щороку зменшується. Статистика свідчить, що кількість абортів значно перевищує народжуваність. Для того, щоб кількість населення залишилася хоча б на тому ж рівні, то необхідно, щоб кожна плідна пара народила троє дітей.

Згідно зі статистикою щороку в світі скоюється убивство 50 мільйонів ненароджених дітей шляхом абортів! Це повинно викликати в нас не тільки жаль і співчуття, але й рішучість у діях проти цього жахливого явища.

– З якою метою у нас запроваджено День захисту ненародженої дитини?

– Я думаю, що цей День є унікальною відповіддю населення України на проблему абортів у країні. Численні люди, які зібралися 14 червня перед тими лікарнями міста Львова, де робиться найбільше абортів, глибоко і щиро переживали цю проблему. Вони прийшли не протестувати, хоч хтось це мусить робити; і не прийшли зробити виклик абортивній пропаганді, хоч і найвищий час це зробити.

Студенти, лікарі, священики, матері, батьки і бабусі прийшли помолитися за припинення абортів в Україні, за матерів, що застосовували абортивні засоби і тих, які мають намір це зробити, рівно ж за лікарів, які через медичне втручання спричиняються до позбавлення людського життя. Вірмо, що це не було одноразовою акцією, а стане початком руху, який дозволить радикально змінити ментальність людей в Україні стосовно цієї суспільної проблеми.

Хочемо сподіватися, що з Божою допомогою і спільними зусиллями проблема абортів перестане бути проблемою і трагічною бідою та кризою суспільства. Молімося за це і вірмо, що люди врешті-решт будуть гідно шанувати життя як дар Всевишнього.

Роксолана МАМЧУР

ВОНИ СПІВСТРАЖДАЛИ З ХРИСТОМ

На Голгофі тої пам'ятної Великої П'ятниці, коли помер на хресті за наше спасіння Син Божий, зібрався великий натовп людей. Серед них були злобні противники Ісуса Христа: первосвященики, фарисеї і книжники та їхні прибічники. Були там і люди, байдужі до страстей Христа, але зацікавлені в якійсь користі: римські воїни, які кидали жереб на одіж Христа, прості люди, які отримували задоволення від подібних жахливих видовищ.

Але там були також люди, які співстраждали разом із Христом і були готові йти з Ним аж на Голгофу.

Розпочинаємо в цьому числі публікувати серію статей про людей, які терпіли разом з Ісусом і були з Ним на Голгофі аж до Його смерті.

Симон – випадковий помічник

Ісус, зранений і збичований, стояв перед правителем Юдеї. Потім Пилат, будучи байдужим до всього, що відбувалося, вмив руки. Знизавши плечима, він наказав воїнам робити те, що їм скажуть первосвященики. В оточенні воїнів і людей, які прагнули крові, наш Господь хиткими кроками вийшов із залу суду і пішов по дорозі, яка веде до Череп-місця, – на розп'яття.

На початку Хресної дороги воїни намагались примусити Ісуса нести величезний дерев'яний хрест. Але Він, втративши свідомість, впав під його тягарем. Тільки одна людина не приховувала до Нього свого співчуття. Це був Симон.

Симон, селянин-хлібороб, походив із Киринеї, що в Північній Африці. В св. Євангелії сказано, що в нього було два сини – Олександр і Руф (пор. Мк 15, 21). Можливо, що Руф був саме тим, кому Павло передавав вітання в останній главі послання до римлян.

Напередодні Пасхи він опинився в Єрусалимі, прийшовши туди з поля, яке знаходилось в околиці міста. Пройшовши через відкриті ворота, він побачив великий натовп, який з галасом кудись прямував. Раптом він побачив величезний хрест на зранених раменах ослаблого чоловіка.

Симон вжахнувся, побачивши, що Ісус впав на землю під тягарем хреста. Він чув глузування і непристойні жарти, дошкульні слова, які люди не переставали викрикувати: "Дайте дорогу цареві Юдейському!". Приголомшений цим видовищем, він зупинився. Зауваживши його співчуття, юдеї завдали йому на плечі хрест і заставили нести це ганебне знаряддя тортур. Таким чином Симон несподівано опинився на службі в Царя, царство Якого не від цього світу. Він допомагав Йому. Чи Симон зрозумів, яка йому випала честь?!

Але слід зауважити, що в Симона не було вибору. Його примусили це зробити. Повільно ступаючи з хрестом на спині, Симон замислився. Події, які трапилися на Голгофі, і слова молитви, сказані пізніше Спасителем, спонукали його повірити, що Він був Сином Божим. Те, що Симон поніс цей хрест на Голгофу, стало благословенням для нього, і він був вдячний за це Божому Провидінню. Ця подія дала йому можливість пізніше вибрати хрест Христовий добровільно і завжди з радістю його нести.

Симон бачив, як воїни силоміць розпинали розбійників, які їм щосили опиралися. Він здригнувся, коли побачив, що Ісус, Якому він допоміг, покірно ліг на хрест і простягнув на ньому руки. Він чув страшні удари, коли кат

цвяхами прибив до хреста Його руки, які стікали кров'ю. Він чув ридання жінок, коли хрест було встановлено. Він чув молитву, якою ніколи не молилася жодна людина: "Отче, прости їм, бо не знають, що роблять".

Чи він відчував, що і за нього молиться Ісус? Чи зрозумів Симон, що також потребує прощення? Чи згадував він свій колишній скептицизм, коли, почувши Добру Новину, він відмовився їй скоритися? Чи згадував він своїх синів, коли ті переконували його, що Ісус є Месією, а він відмовлявся це визнати?

Він був близько біля хреста і бачив усе, що відбувається. Ісус не жалівся і не стогнав, а тільки тихо молився. Симон чув ці молитви і серце його було скрушене. Врешті-решт він здався.

Ісус помер за нього. Симон зрозумів велику істину: він ніс хрест Того, Хто вмре за нього! Ісус буде стікати кров'ю доти, доки Симон не повірить, і він увірував усім своїм серцем. Напевно, Симон залишався біля хреста, з кожною хвилиною все більше утверджуючись у вірі.

Симон був вдячний за такий великий привілей, за те, що його змусили нести хрест. Можливо, він згадував слова Христа, які пошепки переказували йому сини: "Коли хтось хоче йти за Мною, нехай візьме хрест свій і йде за Мною" (Мт 16, 24).

Ми часто бачимо, що нас примушують нести цей хрест всупереч нашій волі! Подібно до Симона, ми часто "змушені" чинити діла милосердя.

Можливо, ви змушені нести хрест. Опісля ви почули молитву і зрозуміли, що нею молилися і за вас. Ніщо в житті не трапляється випадково. Боже Провидіння бачило далеко "вперед". Жодні обставини вашого життя не приховані від Його проникливого погляду. Дух Божий говорить у вашому серці: "Це – твій шлях, іди по ньому".

Інколи може здаватися, немовби на вас поклали хрест проти вашої волі. Завжди пригадуйте собі Симона: минуло зовсім небагато часу, а він вже відчував велику вдячність! Він не чекав подяки від Ісуса і не просив ніякої заплати. Він отримав вічну нагороду разом із покладеним на нього хрестом.

Ісус міг би сказати про нього: "Завжди, коли будуть проповідувати Добру Новину, історію про Симона і хрест розповідатимуть разом із нею". Симон не почав проповідувати після дня П'ятидесятниці. І ми не твердимо, що він пройшов аж "до кінців землі", щоб зробити Його учнями всі народи. Ми навіть не знаємо, що саме робив Симон після розп'яття Ісуса на Голгофі. Але ми знаємо інше: він облегшив терпіння нашого Господа, пронісши Його хрест. Він дав нам безцінний приклад.

Сьогодні Ісус говорить нам: "Коли хочеш іти за Мною, візьми свій хрест і йди за Мною". Чи ви готові до цього? Чи бачите ви в своєму серці щонебудь, що може погубити вас? Можливо, якийсь прихований гріх, який ви ще не прибили до хреста, зволікаючи, бо ціна надто велика? Не відкладайте цього на потім і просіть Ісуса в молитві: "Господи, перед Тобою всі мої гріхи. Прибий їх до хреста. Дай мені сили виконувати Твою волю. Я кладу свої гріхи Тобі до ніг, беру свій хрест і йду за Тобою".

Підготувала Віра АРІВ

(за книгою Леслі Хардінга "Вони були того дня на Голгофі")

СИМВОЛ ВІРИ (8-9)

"Вірую в Духа Святого, Господа Животворного, що від Отця і Сина ісходить, що з Отцем і Сином рівнопоклоняємий і рівнославимий, що говорив через пророків".

Третя Божа особа – Дух Святий, Який є одноістотний з Отцем і Сином, — дає нам змогу почути слово Отця і об'являє нам Сина, готуючи нас прийняти Його у вірі. Святі Отці називають Духа Святого "душею Церкви", яка є місцем нашого пізнання третьої Божої особи.

Ми пізнаємо Духа Святого у св. Письмі, яке Він надихнув; священній традиції, свідками якої є Отці Церкви; вчительському служінні Церкви; св. Літургії, через слова і символи якої Він вводить нас у співпричастя з Христом; молитві, в якій Він заступається за нас.

Дух Святий обдаровує вірних Своїми харизмами, на яких заснована Церква. Існують сім дарів Святого Духа *(мудрість, розум, рада, кріпость, знання, побожність і страх Божий)* і Його дев'ять плодів *(любов, радість, мир, терпеливість, доброта, милосердя, віра, лагідність і поміркованість)*.

Пізнаємо Духа Святого у знаках місіонерського і апостольського життя вірних, а також у відважному свідченні святих християн, де Він виявляє Свою святість і продовжує діло спасіння у Церкві, яке розпочалось благовіщенням Пречистій Діві Марії.

Св. Церква вірить, що Небесний Отець послав Свого Сина на землю зі спасительною місією і рівночасно з Ним Духа Святого, Який здійснив у Марії всі приготування до приходу Христа у людському тілі. Св. апостол Павло наголошує, що Отець послав Духа Свого Сина, тобто Духа Святого також у наші серця (пор. Гал 4, 6). Після Свого прославлення Ісус Христос, сидячи у Своїй славі по правиці Отця, посилає Духа Святого тим, хто вірує у Нього.

Три Божі особи нероздільно з'єднані між собою у спасительному діянні щодо людей, яких Бог Отець сотворив і усиновив, Бог Син спас від смерті й гріха, а Бог Дух Святий помазав, даючи Свою печать дітей Божих. Зокрема, ця спасительна дія трьох Божих осіб проявляється у святих Тайнах Хрещення і Миропомазання.

Дух Святий у св. Письмі називається "Утішителем" (від грецького слова "Паракліт", що означає "прикликаний до когось", щоб обороняти). Ісус називає Його Духом істини (пор. Ів 16, 13). Символами Святого Духа є вода, помазання, вогонь, хмара, світло, печать, рука, перст і голуб.

У молитві "Царю небесний...", якою розпочинаються особисті молитви вірних і більшість церковних богослужінь, називаємо Духа Святого "скарбом дібр" *(дарів Божих)* і "подателем життя" *(духовного життя у Бозі)*. Щодо твердження, що Дух Святий "говорив через пророків", то св. Церква розуміє під словом "пророків" всіх, кого Він надихнув для написання і редагування святих книг Старого і Нового Завітів.

Хоча Ісусові Христові — другій особі Божій — притаманна спасительна діяльність, її успішно продовжує на землі Дух Святий аж до кінця світу. Упродовж усіх століть після Христа Дух Святий був основною рушійною духовною силою у житті Церкви. Пресвята Діва Марія була обраним житлом, освяченим Святим Духом, у якому воплотився Син Божий. Тому в книзі Приповідок говориться про Пресвяту Богородицю, як про Престіл Премуд-

рості, на якому осів сам Бог. Від Духа Святого, як написано у Євангелії від св. Луки, Діва зачала і породила Сина Божого, залишаючись при цьому дівою (пор. 1, 26-38).

Ісус передав Духа Святого Своїм учням, будучи ще на землі у воскреслому тілі. Від тої миті, коли Ісус Христос, "дихнувши на Своїх учнів", сказав: "Як Мене послав Отець, так і Я посилаю вас. Прийміть Духа Святого", — Його спасительна місія стала місією св. Церкви, яку провадить Дух Святий (пор. Ів 20, 21-22). У книзі про Святого Духа св. Василій Великий пише: "Через Святого Духа здійснюється повернення до раю, піднесення до Царства Небесного й усиновлення: завдяки Йому ми з довірою можемо називати Бога нашим Отцем. Він робить нас учасниками благодаті Христа. Він також є задатком вічної слави".

Найважливішою роллю Духа Святого у молитві Церкви є т. зв. епіклеза під час св. Літургії, коли священнослужитель після слів освячення просить Бога Отця, щоб Він зіслав Духа Святого на всіх вірних, і через Святого Духа перетворив хліб і вино у Пресвяті Тіло і Кров Ісуса Христа.

Святий Дух є учителем молитви і Він сам найкраще у нас молиться. Св. апостол Павло у посланні до римлян каже, що у молитві сам Дух Святий заступається за нас "стогонами невимовними", тобто усіма способами допомагає нам "у немочі нашій" (пор. Рим 8, 26).

Наш Божественний Спаситель каже: "Так коли ви лукаві бувши, умієте добрі дари давати дітям вашим, оскільки більше Отець ваш небесний дасть Духа Святого тим, які Його просять" (пор. Лк 11, 13). Дух Святий випросить усе те, що найбільш потрібне для нашого спасіння, тому закликаймо Його до своєї душі й дозвольмо, щоб Він очистив нас від усякої скверни і привів до Небесного Отця.

Підготував о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ
(за "Катехизмом Католицької Церкви")

КОМП'ЮТЕР* — ВОРОГ ЧИ ДРУГ?

Комп'ютер сьогодні є легкодоступним для міської молоді й дітей, а навіть і більшості молодих сільських жителів. Комп'ютер полегшив працю людини у багатьох сферах її життя. У той же час він став своєрідним засобом розваги, що має як позитивний, так і негативний виміри.

Завдяки комп'ютеру діти можуть за набагато коротший час справитися з виконанням домашніх завдань, зокрема письмових робіт. Крім того, студенти завдяки Інтернету – всесвітній інформаційній мережі – можуть легко добути потрібну інформацію з різних бібліотек світу. Добре є і те, що діти і молодь через Інтернет можуть листуватися зі своїми ровесниками, використовуючи для цього послуги електронної пошти. Завдяки деяким комп'ютерним іграм діти розвивають логічне мислення, тобто вчаться думати.

** На сторінках нашого часопису ми публікували змістовні матеріали про деякі засоби масової інформації. Радимо вам прочитати статтю архимандрита Рафаїла про шкідливість телевізора (ч. 10 за 2002 р.).*

На світлині: обкладинка компактдиска з комп'ютерними іграми.

Однак усі ці позитивні якості комп'ютера навряд чи матимуть перевагу над негативними, яких, на нашу думку, значно більше. Спробуймо на деяких із них зупинитися.

Діти і молодь надто довго висиджують перед комп'ютерами, внаслідок чого надто мало часу присвячують виконанню своїх обов'язків і домашніх завдань. Багатьом з них загрожує небезпека т. зв. комп'ютероманії, коли їх, окрім комп'ютера, ніщо інше не цікавить. Тоді вони мало спілкуються зі своїми ровесниками, батьками і вихователями, що призводить до ізоляції від людей і узалежнення від комп'ютера.

Комп'ютерні салони у більшості випадків відвідують діти віком від 9 до 16 років. На жаль, дуже рідко там можна побачити дитину чи молоду людину, яка вивчає нові для себе комп'ютерні програми, щоб мати змогу застосувати набуті знання у майбутньому. Натомість часто бачимо, як на одному з моніторів спалахує будинок, на іншому – корчиться від болю солдат, на ще іншому – бігають потворні істоти... Від таких комп'ютерних ігор діти і молодь вчаться тільки агресії і жорстокості, що аж ніяк не впливає позитивно на формування їхнього життєвого світогляду, а також їхній фізичний і психологічний стан.

Яку відповідь може дати Церква на питання про роль комп'ютера у житті людей, зокрема дітей і молоді? Христова Церква не каже сьогодні однозначно: "Комп'ютер – це зло і недобра річ, якою не повинні користуватися християни". Однак вона виразно вказує на небезпеки, які виникають через надмірне використання різних інформаційних технологій.

4 грудня 1963 року отці Другого Ватиканського Собору оприлюднили "Декрет про засоби суспільного повідомляння". Хоч тоді комп'ютер ще був маловідомий і не розроблений технічно як сьогодні, все-таки окремі настанови, адресовані сприймачам інформації (до яких належать й користувачі комп'ютерів), залишаються актуальними до сьогодні: "... щоб саме вони *(сприймачі інформації – прим. ред.)* повнотою пособляли всьому тому, що відзначається чеснотою, знанням і мистецтвом; і, навпаки, щоб уникали того, що могло б стати або причиною, або нагодою для власної душевної шкоди, а то й інших лихим прикладом могло б довести до небезпеки...".

Ще один важливий акцент цього документу: "Сприймачі, головно молодші, нехай вважають, щоб у користуванні тими засобами призвичаюватися до поміркованості й дисципліни".

Добре знаємо, що сучасна людина легше сприймає оком, ніж вухом, тому бажано, як альтернативу, запропонувати дітям і молодим людям гарні й змістовні відеокасети, компактдиски тощо. Св. апостол Павло сказав, що "віра із слухання, а слухання через слово Христове" (Рим 10, 17). Тому читання дітьми і молоддю добрих книжок, насамперед релігійних, їхня участь у різних церковних богослуженнях і біблійних товариствах при храмах є найкращим шляхом до формування їхнього християнського світогляду.

Ігор СКЛЕНАР

ВИМОЛЕНА ДИТИНА

Влітку 1991 року в Ченстохові в Польщі відбувся Світовий день молоді, який надовго залишився у пам'яті учасників цієї події. Українська молодь увесь час жила у т. зв. "ізоляції" від інших народів і тепер мала можливість побувати на зустрічі зі Святішим Отцем і спілкуватись з іншими групами молодих людей з різних кінців світу.

У паломництві до Ченстохови взяла участь майже сотня молодих людей зі Золочева, духовним провідником яких був автор цих рядків. Перетнувши кордон з Польщею, ми побачили, як багато людей спішили до Ченстохови. Здавалось, що всі дороги ведуть до цього славного відпустового місця.

На світлині: чудотворна Чернівецька ікона Пресвятої Богородиці "Надія безнадійних".

У нашій групі була молода жінка Галина. Як і всі учасники цього паломництва, вона брала активну участь у всіх богослужіннях. На серці в неї були і радість, і смуток. Радість, бо їде до місця, де наш Господь Ісус Христос через Свою Пресвяту Матір і сьогодні чинить великі чуда. А смуток, бо вона бездітна, хоч вже багато років одружена і разом зі своїм чоловіком хоче мати дітей.

Галина нікому не говорила про причину своїх сліз. Але своїм горем вона хоче поділитися з Небесною Матінкою, якій не байдужі наші проблеми. Адже до Пречистої Діви за допомогою приходять численні паломники не тільки до Ченстохови, але й до інших чудотворних місць, наприклад, Почаїв, Гошів, Крехів, Зарваниця в Україні, Люрд у Франції, Фатіма в Португалії, Гваделупа в Мексиці тощо.

Напередодні великого празника Успіння Матері Божої група паломників із Золочева прибула до мурів славного монастиря отців Павлінів у Ченстохові. Над головним входом святині виднілася велика копія ікони Ченстоховської Матері Божої, оригінал якої знаходиться усередині величавого храму. Ця славна ікона колись перебувала у м. Белзі на Сокальщині. На польській землі цю ікону називають "Чорна Мадонна", тому що з роками вона сильно почорніла.

Галина вдивлялася у цей таємничий образ Пресвятої Богородиці й всім серцем благала:

– Маріє, Мати Божа, вислухай мене і сповни моє бажання. Ось вже скоро десять років, як я одружена, а діточок у мене з чоловіком немає. А тут стільки прийшло матерів зі своїми дітьми. І я теж хочу прийти сюди зі своєю дитиною. Виблагай її для мене у Господа Бога. Моя найсолодша матінко, можливо, я не вмію просити і молитись, але весь цей відпуст я пожертвую на твою честь і за душі у чистилищі, лиш вислухай мене.

Галині здавалось, що Пресвята Богородиця розуміє її, і надіялась, що вона вислухає її щире благання.

Отці з України разом з паломниками вирушили до святині, де відправили св. Літургію у каплиці Пресвятого Серця Ісусового. Галина перед Службою Божою щиро посповідалась. Св. Літургія була урочистою завдяки мелодійному співу хористів з Жовкви. В скорому часі каплицю заповнили різні паломники

з багатьох країн світу. Всіх огортала радість великого торжества Служби Божої на Ясній горі, яку було відправлено в східному обряді українською мовою. Після урочистого богослужіння ми радісно йшли до місця, де зупинились на нічліг.

Попереду нас йшла група молоді з Франції зі своїм національним прапором. Вони співали по-французьки католицький гімн "О спомагай нас, Діво Маріє!". Наші паломники підхопили цей гімн українською мовою. Це було щось надзвичайне і зворушливе. Пісню співали двома мовами, але зміст і мелодія одна й та сама. Після закінчення пісні українці і французи привітались, щиро обіймаючи один одного. Такої зустрічі не можна забути. Нас усіх єднала Пречиста Діва Марія.

На свято Успіння Матері Божої Святіший Отець відправляв урочисту Службу Божу з нагоди Світового дня молоді. Вже напередодні ввечері паломники почали займати вигідні місця. Адже ж прибуло близько двох мільйонів людей з різних кінців світу, щоб на цьому святому місці зустрітись з Папою Іваном Павлом II.

Галина зайняла для групи зручне місце. Ніч була надзвичайно теплою і цілонічне молитовне чування відбувалось під відкритим небом. Світло прожекторів освітлювало велику ікону Ченстоховської Матері Божої. Здавалось, що Пресвята Богородиця до всіх усміхається, навіть до тих, хто дрімав, в підсвідомості не перестаючи молитися.

– О Мати Божа, – зверталась знову Галина до Небесної Матері, – ти пригортаєш до себе всіх людей нашої землі. Сьогодні тут зібралась молодь всього світу. Це чудово, що і я також змогла приїхати сюди. Надіюсь, Матінко Божа, що ти мене вислухаєш у моїх проханнях і я стану матір'ю. Але ще прошу, щоб ми не втратили своєї свободи, щоб наші діти розбудували нашу державу Україну на правдивих християнських засадах. Також прошу, щоб усі християни були одно і був один пастир й одне стадо... І ще прошу за душі в чистилищі...

Галина молилась як за померлих, так і живих своїх рідних, родичів і друзів, не зауваживши, що вже почало світати. Паломників зігріло тепле сонце.

Того дня найбільшою радістю для всіх був приїзд Папи Івана Павла II. Всюди лунали оплески і привітання. Почалась св. Літургія, яку очолював Святіший Отець у співслужінні багатьох єпископів і священиків різних обрядів. Всі присутні відчували велике піднесення духа, особливо під час молитви "Отче наш", коли всі паломники взялись за руки і піднесли їх вверх.

Людей різних національностей об'єднувала спільна молитва, яку очолював Святіший Отець. В кінці св. Літургії Папа Іван Павло II звернувся до всіх паломників на рідних їм мовах. Ось і по-українськи було чути привітання: "Вітаю дорогу моєму серцю молодь з України... Щасти вам Боже! Слава Ісусу Христу!".

Коротке, але повне змісту привітання надихнуло новим піднесенням молодих паломників. Виднілись українські прапори і здавалось, що голос Святішого Отця пролунав над усією Україною. В кінці Папа Іван Павло II уділив Апостольське благословення.

Після св. Літургії паломники почали розходитись. Молоді люди повернулися в різні куточки світу і понесли в своїх серцях світло віри, надії і любові. Деякі з них ще довго молились, дякуючи Богові, що мали змогу взяти участь у цьому торжестві. Галина теж молилась, споглядаючи на Пресвяту Богородицю і повністю довіряючи Божому Провидінню.

Наша група щасливо повернулась додому після такого гарного паломництва. Вогонь, який загорівся у кожного з нас у серці на Ясній горі, ще довго жеврів, нагадуючи нам про подорож до Ченстоховської Матері Божої. А через деякий час до мене підійшла біля василіянської церкви у Золочеві Галина.

– Прошу отця, відправте Службу Божу за щасливе майбутнє уже нас трьох, за щасливе народження моєї дитини. Я дуже щаслива, що буду мати можливість стати матір'ю. Коли ми були на зустрічі зі Святішим Отцем в Ченстохові, я дуже благала Матінку Божу, щоб я могла зачати дитину. В цьому намірі я там жертвувала св. Причастя. І Матінка Божа мене вислухала. Я щиро вдячна їй за те, що ношу дитя під своїм серцем.

Галина витирала сльози радості зі свого обличчя. Після того ми вже не зустрічалися. І тільки недавно я довідався, що Галина щасливо живе з чоловіком і виховує трьох донечок. Хочу привітати цю добру християнську сім'ю від щирого серця словами: "Щасти вам Боже!".

Усім бездітним матерям раджу наслідувати добрий приклад Галини, благаючи допомоги у Матері Божої.

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Від редакції. *У греко-католицькому соборі Успіння Матері Божої у м. Чернівці знаходиться чудотворна ікона Матері Божої "Надія безнадійних", яка дарує радість батьківства численним бездітним подружжям, які просять у Бога цього дару за її заступництвом.*

ВІН ВІРИВ, ЩО ДОЧЕКАЄМОСЬ ВОЛІ

У червні цього року виповнилося 100 років від дня народження і 30 років від дня смерті блаженного єпископа, ісповідника віри Василя Всеволода Величковського, ЧНІ. Маємо нагоду ще раз переглянути його життя – сторінка за сторінкою. І побачимо, як нескорений владика своїм відважним прикладом закликає нас брати участь у страстях Христових, щоб і для нас наблизився день воскресіння. Владика був вибраний Богом, щоб вистояти в боротьбі з темними силами і допомогти іншим перемогти у двобої зі злом.

Пригадую блаженного Василя Величковського вже сивим і старим чоловіком, як мені видавалося у мої шістнадцять років. Ми тільки-но переїхали до Львова і батьки дозволили мені взяти участь у кількаденних реколекціях, які владика Василь давав для сестер Василіянок. Тоді батьки довірили мені велику таємницю – вуйко Василь – єпископ підпільної Греко-Католицької Церкви.

Я запам'ятала ці кілька днів не тому, що це були мої перші реколекції, а тому, що там панувала особлива атмосфера. У невеличкому будинку в Рудно, що біля Львова, зібралося шість монахинь, дві з яких мали облекатися в монаший габіт. На вулицю не виходили – ніхто з сусідів не повинен був знати, що саме відбувається у будинку, чому тут зібралося так багато людей.

Владика голосив науки після Служби Божої: говорив про любов до Бога і ближнього. Якоїсь миті я побачила, як по його обличчі течуть сльози. Вслухаючись у його слова, я чимраз більше вірила, що ця людина без вагання віддасть своє життя за ті ідеали, про які говорить. Своєю проповіддю він запалював людей – хотілося йти за ним і вистояти в боротьбі за справедливість. Таким він і залишився назавжди у моїй пам'яті.

Батько блаженного єпископа Василя – отець Володимир – був рідним братом о. Діонісія Величковського, мого діда по маминій лінії. Обидва вони – сини отця Юліяна Величковського, який був товаришем о. Маркіяна Шашкевича, поета і просвітителя Галичини. Мати блаженного владики – Анна – була донькою о. Теодоровича. Вона виховувала дітей і провадила всю господарку.

Вдома у Величковських панував дух правдивого християнського життя. День розпочинався св. Літургією, в якій брали участь всі домашні. На духовну атмосферу в сім'ї мали вплив відвідини рідних братів матері блаженного владики: ієромонахів ЧСВВ Василя і Петра, а також її сестер – Ірини, монахині Василіянки, і Марії Полянської (після облечин с. Моніка), яка після смерті чоловіка теж вступила до монастиря сестер ЧСВВ.

Майбутній блаженний мав веселу вдачу. Моя мама згадувала, що любив всіх смішити несподіваними "фіґлями". Вже будучи студентом Львівської духовної семінарії, став більш задумливим і серйозним. На нього великий вплив мала с. Моніка, яка у той час була ігуменею монастиря сестер ЧСВВ у Словіті.

Висвячуватись в целібаті молодий семінарист вирішив після третього курсу, будучи під враженням від реколекцій Митрополита Андрея. А от монаший стан прийняв несподівано. Як описує владика Василь у своїх спогадах – непрошеним посередником до вступу в монастир стала власне с. Моніка, яка без його відома переговорила з о. протоігуменом Йосифом Схрайверсом, ЧНІ і домовилась про його вступ до новіціяту отців Редемптористів.

Св. Тайну Священства отримав з рук владики Йосифа Боцяна 9 жовтня 1925 року в монастирській церкві на Збоїщах у Львові. В 1927 році в Станіславові він склав вічні обіти і отримав призначення до монастиря у Ковелі. Тут вже працював о. Миколай Чарнецький (нині блаженний священномученик УГКЦ). Праці було дуже багато, але і ворогів ставало дедалі більше. Поліція не раз затримувала священиків, карала вірних. Польській державі непотрібні були українці, свідомі своєї релігійної і національної приналежності. "Це переслідування зі сторони поляків-католиків було болючішим, ніж криваве переслідування зі сторони безбожників", – писав у своїх спогадах блаженний владика.

У 1935 році о. місіонер Василь Величковський повернувся до Станіславова, а вже у 1938 році був призначений ігуменом Станіславівського монастиря. Невдовзі він розпочав будівництво нового монастиря. В лютому 1940 року помер його батько. Приїхавши на похорон, о. Василь довідався, що мама вирішила піти в монастир сестер Василіянок в Підмихайлівцях на Тернопільщині.

У 1945 році о. Василь став ігуменом Тернопільського монастиря. Він організував на празник Матері Божої Неустанної Помочі багатотисячний похід по місту з хоругвами і релігійними піснями. А через декілька днів – арешт за антирадянську агітацію і проповіді. Після допитів навіть напівпритомним о. Василь повторював слова молитви. Слідчий-комуніст відверто признався йому: "Я з усієї душі вас поважаю, бо ви за те, в що вірите, готові віддати своє життя". Ці слова-визнання стали тільки підтвердженням переконання, котре отець ніс через ціле своє життя: "Навіть ворог поважає незламних".

І знову допити, слідство. "Або ви підпишете перехід на православіє – тоді відразу їдете додому, а якщо цього не зробите, то звідсіля ніколи не вийдете". У відповідь рішуче й безоглядне – "ні"! А далі глибока пивниця в Чорткові й Лук'янівська тюрма в Києві. Тут знову допити і страшний вирок – "Розстріл!".

Три місяці тримали о. Василя у камері смертників. Кожного дня одного в'язня забирали на розстріл. Ніхто не знав, хто буде наступним. Отець Василь

вчив співкамерників молитися, навчав їх правд святої віри і готував до прийняття Святих Тайн. Молився з ними і за них. Несподівано смертну кару замінили десятьма роками ув'язнення. Етапами везли отця через Харків і Кіров на лісоповали Кіровської області, далі перебування у закритій тюрмі у Владимирі над Клязьмою і вугільних шахтах Воркути.

Тут з о. Василем зустрівся актор Львівського драматичного театру ім. М. Заньковецької Борис Мірус, котрий пізніше розповів мені про "воркутинського капелана": "Отець Величковський вважався "особливо небезпечним" в'язнем. На державні свята його замикали в барак посиленого режиму, щоб не бунтував в'язнів релігійною пропагандою". Він також згадував про сповідь в'язнів у часі Великого посту – для багатьох це була перша сповідь у житті.

Відбувши десять років у тюрмі, о. Василь повернувся в 1955 році до Червонограда, де жила його сестра. Підірване у в'язниці здоров'я давалося взнаки, та дух був бадьорий і він прагнув працювати. 26 січня 1963 року о. Василь отримав єпископську хіротонію з рук митрополита Йосифа Сліпого в далекій Москві.

Єпископ Василь був дуже рухливим, у своїх поїздках зустрічався з різними людьми. І часто після того монаші спільноти поповнювались новими членами. Сестри Василіянки Анна Чайка і Аполонія Винницька вступили в монастир після такої зустрічі. У Зимній Воді біля Львова він провадив підпільну семінарію УГКЦ. У газетах були опубліковані статті про "авантюристів, які їздять відправляти по селах і називають себе священиками УГКЦ". Органи КДБ готували наступ на нашу підпільну Церкву.

У 1969 році, напередодні арешту владики Василя, у газеті "Вільна Україна" було надруковано про нього велику статтю, повну наклепів і бруду. Розпочалися арешти і обшуки в помешканнях знайомих йому священиків, виклики свідків. Дехто, навіть з наших знайомих, під тиском давав "правдиві" свідчення. Владика Василь на всі звинувачення відповідав мовчанням або словами "не пам'ятаю". Така підозріла амнезія дратувала слідчих, та доказів для звинувачення було замало.

Так у звинувачувальному акті було написано: "Повернувшись з місць позбавлення волі в 1955 році, належних висновків для себе не зробив і, приїхавши до Львова, не долучився до суспільно-корисної праці, а під релігійним виглядом розповсюджував наклепи на радянську дійсність і займався підривною діяльністю на користь темних сил із-за океану".

Цього разу покарання – три роки строгого режиму – відбував у Комунарській тюрмі на Донбасі. Була чутка, що він помер, а "очевидці" навіть бачили на власні очі його могилу. А коли з Києва до нас прийшло повідомлення, що владика Василь хоче зустрітися з рідними перед виїздом за кордон, вдома сприйняли цю вістку як провокацію і ніхто з родини не поїхав з ним попрощатися. Значно пізніше ми довідалися з листів від тети з Югославії про те, що владика живий. Проживав він у Загребі, потім у Римі й Канаді.

В канадійській землі, далеко від рідного краю, блаженний священномученик Василь Величковський, ЧНІ знайшов свій вічний спочинок.

Ірина КОЛОМІЄЦЬ-ПЕТРИШИН

ШАНОВНА РЕДАКЦІЄ!

Чи у Новому Завіті є згадка про об'явлення Матері Божої?

Марія Паламар,
м. Івано-Франківськ

У новозавітніх книгах немає ніякої згадки про об'явлення Матері Божої з простої причини: зі всіх 27 книг правдоподібно 25 були написані ще за життя Пресвятої Богородиці. Біблійні теологи вважають, що Євангеліє від св. Івана і пророча книга Одкровення написані вже після успіння Матері Божої.

Об'явлення – це надприродна подія, коли якась особа з потойбіччя з'являється одній людині або групі людей на цьому світі. В Одкровенні знаходимо такі слова: "І знамення велике видно було на небі – жінка, одягнена в сонце, і місяць під стопами її, а на голові вінець із дванадцяти зірок" (Одкр 12, 1).

У цій жінці Отці Церкви вбачають Пресвяту Богородицю, Матір Месії, яка є прикладом для всіх, що воюють проти царства підступного змія, тобто диявола. Це та сама жінка, про яку говориться у книзі Буття: "Я покладу ворожнечу між тобою *(дияволом – прим. ред.)* і жінкою і між твоїм потомством та її потомством". На цих двох біблійних текстах в основному базується уся християнська маріологія, тобто наука про Марію, Матір Бога і Матір нашу.

Наша віра не основується тільки на тексті св. Письма, але й на Священному переданні, яке відноситься до всіх часів Церкви. Учительський уряд Церкви, очолений Папою Римським, має право його пояснювати і доповнювати, тому об'явлення Матері Божої або інших осіб, які визнав Святіший Отець, зараховані до Священного передання Церкви.

Папа Римський звичайно визнає автентичними об'явлення на основі перевірених спеціальною комісією фактів і чудес, які діялися у зв'язку з даним об'явленням, а також позитивних наслідків для духовного зросту вірних згідно з євангельською засадою: "Добре дерево родить добрими плодами".

Все ж таки св. Церква не зобов'язує своїх членів вірити у приватні об'явлення, бо вони не є конечно потрібним засобом до спасіння.

* * *

У декотрих європейських країнах узаконено одностатеві шлюби, зокрема нещодавно це сталося також у консервативній Великобританії. Як Церква реагує на таке незрозуміле з погляду здорового глузду явище?

Ігор Микитенко,
м. Черкаси

Одностатеві стосунки св. Церква завжди вважала за збочення і гріх розпусти. Такий гріх був поширений у юдейському місті Содомі, тому його називаємо содомським, і він є одним з чотирьох гріхів, які кличуть про помсту до неба.

У книзі Буття сказано: "Будьте плідні й множтеся" (пор. 1, 28). Ці слова відносяться до чоловіка і жінки, а не до двох чоловіків або двох жінок.

Для шлюбу, благословенного Церквою, необхідна взаємна згода здорових і дорослих чоловіка і жінки, які здатні до дітонародження. Одностатевий зв'язок не має ні однієї зі суттєвих вимог для укладення християнського шлюбу. Тому його навіть не можна називати шлюбом, а слід вважати збоченням. Дивно і соромно, що деякі державні уряди узаконюють такий зв'язок.

ГАЛИЛЕЙСЬКІ ЩИГЛИКИ

Коли Ісус Христос ішов дорогами Галилеї, пташки, ще здалеку впізнавши Його по білому одязі, з веселим щебетом великими зграями злі-талися до Нього. Одні обсідали гілки живоплоту, перетворюючи його у яскравий квітник, інші стрибали по стежках, яких торкалися ноги Ісуса, ще інші літали над Спасителем, створюючи над Ним тінь. Ті, що гарно співали, наповнювали довкілля чарівними мелодіями, а безголосі створювали окрасу кольоровим розмаїттям своїх пір'їнок. І кожна пташка щебетала по-своєму:

— Дякую, Господи, за одяг, за голос, за барву, за зерно, дякую за життя і за те, що Ти дав мені крила!

Навіть матері, які висиджували пташенят, не боялися залишити свої гнізда на короткий час, щоб отримати благословення від Ісуса, бо знали, що це не зашкодить яєчкам.

Одного дня, коли цвіла чорна тернина, а глід стояв зелений, на пагорбі в Галилеї з'явилася пара щигликів. Серед веселого птаства вони виглядали дуже зажуреними. Христос побачив сумних пташок і зупинився. Він одразу зрозумів усе, про що хотіли сказати птахи:

— Учителю, ми ще не мали досвіду, тому були дуже безпечні і збудували гніздо на нижніх гілках дерева. Пташка-мати уже знесла яєчка, коли почала прибувати вода і затопила наше кубельце.

Він підняв руку і промовив так лагідно, що це було швидше співчуття, ніж наказ:

— Розпочинайте знову, мої любі.

Щиглики збудували нове гніздо, цього разу високо на дубі, бо боялися повені. Це забрало досить багато часу. Кінський волос, вовна, пір'я — матеріали, з яких будується гніздо щигликів, були зужиті попередніми будівничими, тими щасливими птахами, спів яких лунав навкруги. Та саме тоді, коли будова була завершена і кругленьке гніздечко відкрито дивилося в небо, погойдуючись на вітерці, раптом зірвалася шалена буря з таким градом, що вся їхня праця в момент була знищена.

Обидва щиглики кинулися шукати Вчителя. Вони не були такими, як дехто з нас, що постійно скаржиться. Подружжя лише бажало знати, чому дві перші спроби їм не вдалися і чи залишилась у них хоч маленька надія — ще у цьому році виховати діточок. Адже пора була пізня. Малі пташенятка, що вивелися вчасно, уже окріпли, починали літати і ставали схожими на своїх батьків.

Хоч літо поволі минало, сонце опівдні гріло, мов розпечена піч. Господь, проповідуючи людям, продовжував Свій шлях і був десь далеко. Довго щиглики шукали Його, не маючи ніяких відомостей, ані можливості розпитати про Нього. Тільки коли зауважували у якомусь селі заплакану жінку чи хвору дитину, або сліпця чи навіть зажурену постать — здогадувалися, що тут немає Христа, і хоч таке траплялося часто, продовжували шукати Його.

Наприкінці літа вони прибули до містечка, у якому панувало помітне пожвавлення. На вулицях було багато людей. Діти несли квіти,

дівчата плакали від радості, а дорослі, збираючись невеликими групками, захоплено вигукували:

— Але ж це правда, що Він воскресив доньку Яіра!

— Ми бачили, як вона йшла жива і здорова!

Пара щигликів всілася на гілці дерева при вході до містечка. Вони чекали Ісуса. З настанням ночі Він прийшов і впізнав пташок.

— Мої любі, нічого не втрачено, — промовив лагідно Христос. — Розпочинайте все знову. Покладіть гніздечко між деревами не дуже низько, щоб не забрала повінь і не дуже високо, бо ж ви не спроможні змагатися з бурею. Летіть з миром.

Довкола них зібралося багато людей. Почувши Його слова, хтось із натовпу сказав:

— Ти, Учителю, кажеш пташкам будувати гніздо, та ж зима надходить!

— Поки зберуть необхідний матеріал, — підтримав інший, — дерева вже скинуть листя!

— Мороз уб'є і матір, і яєчка! — додав хтось із натовпу.

— Та навіть коли б з'явились пташенята, то на замерзлій землі вони б не знайшли поживи, — не вгавав перший.

Учитель сумним поглядом обвів людей, посміхнувся до пташок і промовив:

— Весна мені підвладна. Не втрачайте віри!

Тієї ж таки ночі щиглики відлетіли. Не зупиняючись на відпочинок, на одному подиху вони повернулися у країну, де вже двічі пропадала їхня надія на потомство, не відчуваючи втоми, відразу взялися до роботи. На пасовиськах вони знайшли багато кінського волосу, на тернині цілі жмути овечої вовни, а на поверхні ставків пір'я, нікому вже не потрібне о цій порі. Усього було вдосталь, тож вибирали найкраще і найм'якше. Швидко збудували гніздечко. Мати знесла шість яєчок і почала висиджувати.

І тоді сталося щось небувале. Настала осінь, всі дерева скинули листя, а те, на якому було гніздо, а також сусідні, аж ген до поля, залишалися у літньому вбранні. Над цим благословенним місцем небо залишалось чистим. Хмари блукали довкола, залишаючи велику блакитну прогалину, звідки сонце посилало лагідні теплі промені. Навіть вітер теплішав, коли переходив межу, зазначену Господом.

Це тривало доти, доки шість маленьких щигликів не вилупилися із шести шкаралупок. Розплющивши очка, вони, як і всі новонароджені пташки, побачили, що земля гарна, а зодягнувшись у перше пір'ячко, спробували літати. І лише тоді, коли їхні крила зміцніли, листя пожовкло, малі пташенята побачили, що недалеко від їхнього гнізда зима вже давно господарює на землі...

• • •

Якщо Ісус Христос зробив весну для щигликів, що вивелися зі запізненням, то як багато Він зробив би для вас, любі діти, коли б ви Його про це попросили. Але нічого цього б не сталося, якби батько і мати з вірою і любов'ю, не втрачаючи надії, шукали Ісуса і Його допомоги. І саме про це необхідно пам'ятати.

Рене БАЗЕН

Переклад із французької мови

ПОМЕР ПЕРШИЙ ЄПИСКОП УГКЦ ДЛЯ СХІДНОЇ КАНАДИ

23 липня цього року на 92 році життя, 65 році священичого та 55 році єпископського служіння відійшов до вічності єпископ-емерит Торонтської єпархії УГКЦ у Канаді Кир Ісидор Борецький.

Він народився 1 жовтня 1911 року в с. Островець Теребовлянського р-ну Тернопільської області. Закінчив Теребовлянську гімназію. У 1932-1935 роках навчався у Львівській богословській академії, а у 1936-1938 роках продовжив богословські студії поза межами України. 17 липня 1938 року висвячений на священика єпископом Діонісієм Няраді, єпархом Крижевецьким у Мюнхені. Того ж року, за дорученням Митрополита Андрея Шептицького, о. Ісидор виїхав на душпастирську працю до Канади.

3 березня 1948 року о. Ісидор Борецький номінований Папою Пієм XII на єпископа – апостольського екзарха для Торонто і Східної Канади. Хіротонія відбулася у катедральному соборі св. Михаїла в Торонто 27 травня 1948 року. 3 листопада 1956 року владика Ісидор став першим правлячим єпископом новоствореної Торонтської єпархії.

Під час свого довголітнього архиєрейського служіння владика Ісидор розбудував єпархію у духовному, релігійно-церковному і культурно-суспільному вимірах.

26 липня в церкві Успіння Матері Божої в Торонто було відправлено заупокійну Архиєрейську св. Літургію, яку очолив Блаженніший Любомир кардинал Гузар у співслужінні багатьох владик (серед них Кир Степана Хміляра, новопоставленого єпарха Торонто) і священиків УГКЦ. Владика Ісидор похований на Торонтському цвинтарі. *Вічна йому пам'ять!*

ОТЕЦЬ ГРАЦІАН ВИКОНАВ ОБІТНИЦЮ

1 липня цього року помер жертвенний ієромонах Василіянського Чину в Румунії Граціан Юрій Аріешан.

Він народився 23 жовтня 1920 року в румунському селі Вісуя. Коли йому було 22 роки, то його силоміць забрали на війну, у якій він був смертельно поранений. Тоді він склав Богові обітницю, що коли залишиться живим, то посвятить решту свого життя на служіння Богові у монастирі.

В квітні 1946 року він вступив до Чину св. Василія Великого. 8 лютого 1948 року у Біксадському монастирі разом зі своїм рідним братом Яковом склав перші обіти. Через два місяці комуністична влада закрила монастир. Довгі роки він був змушений поневірятися по важких роботах.

Згодом зі скромної хатинки у рідному селі брати Граціан і Яків зробили своєрідний монастир, а на прожиття заробляли столярським ремеслом. У 1975 році вони були висвячені на священиків.

Коли у 1989 році Румунська Греко-Католицька Церква вийшла з підпілля, невеличкий монастир у Вісуї був визнаний навіть державною владою. Отець Граціан вірно й жертвенно служив Господеві! *Вічна йому пам'ять!*

МІСІОНАР

Український християнський часопис

Заснований у 1897 році

Засновники – Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.

Головний редактор
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

Редакційна колегія:

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ
о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Заступник головного редактора *Віра Арів*
Відповідальний секретар *Ігор Скленар*
Комп'ютерна верстка *Тараса Бродовича*

Адреса редакції:
м. Львів, 79019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел./факс 72-46-94
e-mail: misionar@lviv.farlep.net
www.realty.lviv.net/Misionar

Підписано до друку 30.08.2003
Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0.

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян "Місіонер".
80300, Львівська обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 2003

ЗМІСТ

Слово редактора 225
Наміри Апостольства молитви на вересень 226
Наміри Апостольства молитви на жовтень 228
К'яра Любіх
"Слово життя" 229
о. Василь Зінько, ЧСВВ
У вересні "перший дзвінок" 231
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Свята Тайна Подружжя (9) 232
Владика-номінат Василь Івасюк – екзарх Одесько-Кримський 234
Священики Третього Чину відзначили Рік родини 234
Конференція монашества УГКЦ 235
Служіте Господеві в страсі і радуйтеся у тремтінні 236
с. Володимира Максимів, ЧСВВ
Розважання над блаженствами (3) 237
Архикатедральний собор св. Юра 238
о. Василь Зінько, ЧСВВ
День незалежності 239
Роксолана Мамчур
Аборт – це гріх проти Бога Творця 240
Віра Арів
Вони співстраждали з Христом 242
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Символ віри (8-9) 244
Ігор Скленар
Комп'ютер – ворог чи друг? 245
о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
Вимолена дитина 247
Ірина Коломієць-Петришин
Він вірив, що дочекаємось волі 249
Запитують-відповідаємо 252
Рене Базен
Галилейські щиглики 253
Помер перший єпископ УГКЦ для Східної Канади 255
Отець Граціан виконав обітницю 255

На обкладинці: архикатедральний собор св.Юра у Львові (художник Віктор Дацюк).

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

КРОСВОРД "РІЗДВО МАТЕРІ БОЖОЇ"

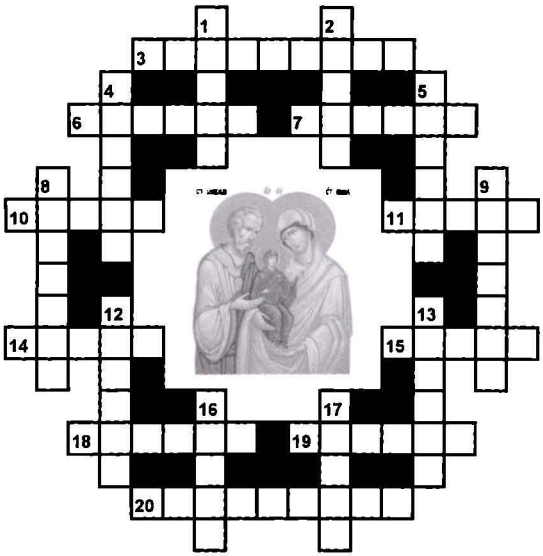

(три крапки замініть словом)

По горизонталі: 3. "Ти Цариця всього світу і ... землі" (з пісні "О, Всепітая Царице"). 6. "День Різдва Богородиці є днем всесвітньої радості, бо через неї обновився весь людський рід і ... праматері Єви перемінився в радість" (зі слів св. Івана Дамаскина). 7. "Там, де в небі Божа Мати, наша втіха, наш ..." (із пісні "Там, де в небі Божа Мати"). 10. Церковний піснеспів, який завжди складається з дев'яти пісень. 11. "Веде до потоку маленьке дівча, аж вітер звіщає, що ... свята" (з пісні до Божої Матері Людської). 14. "В Назареті зацвіла ..." – назва пісні на празник Різдва Пресвятої Богородиці. 15. "... віддайте днесь Цариці, Непорочній Вседівиці" (з пісні "Вихваляйте доли, гори"). 18. "Перед ... твій клякаєм, серцем скрушеним взиваєм: прийми нарід твій, благаєм, Мати, вислухай свій люд" (з пісні "Прости нам Мати Святіша"). 19. "Невесело стало в світі, хмарним стався неба звід, бо камінням ... Божа налягла на людський рід" (з пісні "Первородний гріх розвіяв"). 20. Село на Тернопільщині, де знаходиться василіянська обитель Різдва Матері Божої.

По вертикалі: 1. "До тебе свій підносим зір, і кличем: "Радуйся, Маріє! Поглянь, Пречиста, із висот на український свій ..." (з пісні "Ликуй, Княгине"). 2. "Сьогодні від праведних Йоакима і Анни народився пречистий плід: Діва – небо й Божий престол та ... чистоти, що всьому світові сповіщає радість" (зі стихири на празник Різдва Пресвятої Богородиці). 4. "Вона ж, Марія, Мати Божа, на Україні присносуща держить над нами ..." (з поезії Уляни Кравченко "Під покровом Пречистої Діви"). 5. Місто на Львівщині, де впродовж довгого часу зберігалася чудотворна ікона Страждальної Матері Божої. 8. Де народилася Пречиста Діва Марія? 9. "Знає ... , що ти – Назарета подих весняний лелії, ти Йоакима і Анни дитина, – радуйся, Діво Маріє! (з вірша "Радуйся, Діво Маріє!" о. Василя Мендруня, ЧСВВ). 12. "Твоє ж потомство буде численне, як земний порох. Ти поширишся на захід і на схід, на ... і на південь. Усі народи землі будуть благословенні через тебе і твоє потомство (зі стихири на празник Різдва Пресвятої Богородиці). 13. "Радуйся, ... , що родиш овочі на поживу вірним" (з акафісту до Пресвятої Богородиці). 16. Автор поеми "Марія" – ... Шевченко. 17. "Хай же буде честь і ... Творцю твому, о Ласкава!" (з пісні "Вихваляйте доли, гори").

Підготувала Леся Штикало, м. Львів

Відповіді на кросворд "Кир Павло Гойдич", вміщений у ч. 7-8 за 2003 р.:

По горизонталі: 5.Покора. 6.Камера. 9. Бобак. 10.Ангел. 11.Цігелки. 14.Пряшів. 15.Жертва. 18.Поклін. 19.Послух. 23.Йосафат. 25.Життя. 26.Монах. 27.Пастир. 28.Смуток. **По вертикалі:** 1.Поташ. 2.Крехів. 3.Батько. 4.Врана. 7.Комора. 8.Церква. 12.Хіротонія. 13.Леопольдов. 16.Поклик. 17.Буксар. 20.Йоаким. 21. Фатіма. 22.Страх. 24.Голос.

З Богослужень на празник Різдва Пресвятої Богородиці

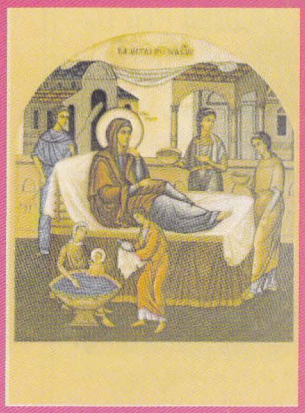

На Вечірні

Сьогодні Бог, що на духовних престолах перебуває, приготував собі святий престол на землі. Той, хто премудро утвердив небеса, з любові до людей живе небо сотворив. Бо з неплідного кореня зростив нам живоносний сад – свою Матір. Господи Боже, що твориш чуда і зневіреним подаєш надію, – слава тобі!

У цей Господній день радійте, люди! Бо появилася світла палата і книга Слова життя і народилася та, що є брамою до Сходу, яка чекає на вхід великого Святителя. Вона єдина, що на спасіння душ наших вводить єдиного Христа у вселенну.

Нині неплідна брама відчиняється, а дівичі двері випереджують божественне. Нині благодать починає приносити плід, появляючи світові Божу Матір, заради якої земля об'єднується з небом – на спасіння душ наших.

Нинішнє народження – провісник спасіння – звіщає всесвітню радість. Розв'язується неплідність нашої природи, бо неплідна стає матір'ю тієї, яка залишається дівою й після того, як з неї народився Творець. З неї Бог приймає те, що чуже його природі, і заблуканим вчиняє спасіння своїм тілом, – Христос чоловіколюбець і визволитель душ наших.

У світлий день нашого празника заграймо духовною сурмою, бо нині з Давидового роду народжується Матір життя, що розвіває темряву. Вона – оновлення Адама і надія Єви, джерело нетління і звільнення з тліні. Заради неї ми обожилися й від смерті спаслися. Тому, вірні, закличмо до неї з Гавриїлом: Радуйся, благодатна, Господь з тобою! Він через тебе дарує нам велику милість!

На Утрені

Возвісти, Давиде: Чим клявся тобі Бог? Що обіцяв мені – каже – те вже й здійснив, вивівши з мого роду Діву. З неї народився Творець Христос, – новий Адам, Цар на моїм престолі. Він царює нині, царство ж його незрушне. Неплідна народжує Богородицю і кормительку Життя нашого.

Сьогодні з кореня Єссеєвого і з роду Давида, народжується нам Божа дитина Марія, тому все радується й відновляється. Радуйтеся вкупі, небо і земле, вшановуйте її покоління народів! Радіє Йоаким і веселиться Анна, взиваючи: Неплідна народжує Богородицю і кормительку Життя нашого.

Нехай радується небо і земля хай веселиться, бо небо Боже на землі народилося – сповіщена Богоневіста. Неплідна годує дитинку Марію і її народженням радіє Йоаким, кажучи: Народилася мені вітка, з якої вийшов квіт – Христос з Давидового коріння. Воістину, дивне чудо!

"Молитвослов", Рим-Торонто, 1990